

DARBININKAS

Vol. LXXI, Nr. 50
Gruodžio - December 31, 1986

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

30 centų

Laimingų Naujųjų Metai

DIDŽIOJI SUKAKTIS —
LIETUVOS KRIKŠTAS
1387 - 1987

Savaitės
įvykiai

TIKINTIEJI PRAŠO APGINTI JŲ VAIKUS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 68

Sovietinės Kazachstano respublikos partijos centro komitetui atleidis iš pareigų partijos sekretorių kazachų Dimmuktamed A. Kunajev ir į jo vietą paskyrus rusų Gennadi V. Kolbin, sostinės Alma Ata studentai surengė demonstracijas prieš rusus. Jų metu buvo padegta maisto krautuvi ir apversti automobiliai. Stebina, kad apie demonstracijas buvo viešai paskelbta. Partija organizuoja įstai-gose ir įmonėse gyventojų susirinkimus susidariusiai padėčiai išaiškinti, o gen. sekr. Gorbačiovas atdvyko į Alma Ata būklės iširti.

Britanija, išleidusi apie 1 bil. dol. ankstyvo elektroninio įspėjimo žvalgybos Nimrod lėktuvui pagaminti, nusprendė šito plano atsisakyti ir vietoj jo pirkti iš JAV elektroninės žvalgybos AWACS lėktuvus, kurie esą žymiai tobulesni už Britanijos.

Čado prezidentui paprašius, prezidentas Reagan išimties tvarka pasiuntė į Čadą karinių reikmenų už 15 mil. dol., kad Čado kariuomenė galėtų paveikti gintis prieš Libijos kariuomenės invaziją į šiaurinį Čadą.

Sov. S-ga paskelbė 1987 m. pradėsianti branduolinių užtaisų požeminius sprogdinimus, jei JAV ir toliau tokius sprogdinimus vykdys.

Daugiau kaip 1/4 N.Y. Filharmonijos orkestro dalyvių žydų atsisakė groti Harlem bažnyčios rengiamam koncerte už tai, kad bažnyčios rektorius atsisakė viešai pasmerkti juodųjų mahometonų vadą Louis Farrakhan. Atsisakiusių groti vietas užėmė kiti muzikai, o smuiko virtuozas Isaac Stern pasisiūlė koncerte dalyvauti solistu.

Prezidentas Reagan žada prašyti kongresą paskirti lėšų MX branduolinėm raketom išdėstyti specialiuose traukiniuose ir mažesnei branduolinei raketai pagaminti, kuri galėtų būti vežiojama specialiais sunkvežimiais.

JAV Iranui ginklų tiekimui iš-tirti prokuroru trijų teisėjų komisija paskyrė buv. federalinį teisėją Lawrence E. Walsh.

Sov. S-ga leido beveik 7 m. tremty Gorki mieste išlaikytam Andrei D. Sacharov su žmona grįžti į Maskvą ir dalyvauti teo-retiniuose moksliniuose tyrimuose. Nobelio premijos laureatas Sacharovas pareiškė ir toliau vykdys savo įsipareigojimus dėl žmogaus teisių ir nėra nieko pasižadėjęs jam telefonu skambinusiui gen. sekretoriui Gorbačioviui.

Apie 35 tūkstančiai Kinijos studentų Šanchajaus gatvėse surengė demonstracijas ir reikalavo didesnės demokratijos ir spaudos laisvės. Panašios studentų demonstracijos vyko ir kituose Kinijos miestuose, kaip Wuhan, Hafei, Kuming, Shenchen, Chongqing ir Beijing. Buvo ir susirėmimų su policija ir net 31 policininkas buvo sužeistas. Vyriausybė demonstracijas pasmerke, nes jos sudaro pavojų krašto stabilumui.

Pagal Statistikos biuro duomenis 2000 metais pasauly bus 6.2 bil. gyventojų.

Gargždai (Klaipėdos raj.). Gargždų parapijos tikintieji parašė LTSR Ministrų Tarybai, LTSR Vidaus reikalų ministerijai ir LTSR Svetimo ministerijai protesto raštą: "Šių metų birželio 26 d. administracinė komisija prie Klaipėdos raj. LDT vykdomojo k-to nubaudė mūsų kunigą Šeš-kevičių Antaną, Kazio, 30 rub. bauda už tai, kad jis organizuotai mokė religijos nepilnamečius birželio 5 d.

Administracinės komisijos sąstatas pirm. S. Klevinskis, sekr. D. Šeparaitienė, nariai — N. Ananievas, Butkevičius, J. Kirilauskas.

1. Mes, tėvai, pamokome savo vaikus ir atvedame į bažnyčią, kad kunigas jų žinias patikrintų ir prileistų prie pirmosios išpažinties ir Komunijos. Birželio 5 d. kunigas kaip tik tikrino žinias kiekvieno vaiko atskirai. Bažnyčioje kartu buvo motinų ir kitų tikinčiųjų. Užėję 4 asmenys demonstratyviai ėmė skaičiuoti vaikus, žiūrėti, rašyti...

Kadangi jie niekam nepasiskakė, kas jie tokie, tai motinos ir tikintieji prašė juos netrukdyti ir išeiti iš bažnyčios. Kilo triukšmas. Vaikai pradėjo šaukti: "Iš-ikit iš čia!" Jie išėjo.

2. Po kiek laiko vieną iš tikinčiųjų, prašiusių išeiti iš bažnyčios, Rūtą Adomavičiūtę, pasodino 10 parų, o birželio 26 d. administracinė komisija išsiki-vietė mūsų kunigą.

Jį palydėjo apie 20 motinų ir tikinčiųjų. Tik dabar paaiškėjo,

kad bažnyčioje buvusi komisija. Jūratė Darkevičienė, II-os vid. m-los III klasės mokytoja, Satkauskas, rodos, milicijos atstovas ir A. Štalis, apyl. pirm.

Jie raštu pranešė, kad kunigas mokęs vaikus religijos tiesų. Kunigas paaiškino, kad jie matė jį beklausinėjantį tik vieną vaiką. Nors kunigas turi pilną teisę ir pareigą bažnyčioje mokyti visus, bet mintinai vaikus išmokyti poterių per vieną valandą neįmanoma, tai padaro tėvai namuose.

Komisijai tai patvirtino ir motinos. Stankienė, Skėrienė ir dar kitos dvi tikinčios moterys. Kunigas tesuspėjo patikrinti tik keletą. Kunigai neturi laiko visą dieną tik vaikus tikrinti, todėl paskiria valandą patikrinimui. Ateina tie, kas nori. Gali ir nė vienas neateiti. Jokio organizuoto mokymo nėra ir negali būti.

Atėję laukia eilės. Ta komisija suskaičiavo 51 vaiką ir padarė labai klaidingą išvadą: daug vaikų, taigi — mokykla. Galima tikrinti tik po vieną, o ne grupėmis.

Kunigas paaiškino, kad bažnyčios durys visiems atviros, visi gali įeiti. Jei valdžiai nepatinka, tegul pastato prie durų du milicininkus ir teįleidžia po vieną vaiką patikrinimui. Mes to da-

ryti negalime.

Stalino laikais buvo įsakyta tikrinti vaikų žinias klausykloje, tyliai kalbant į ausį. Kas dabar reikalauja vaiką kur nori išvesti patikrinimui, daro tą pačią nesąmonę ir parodo, kad vietoje Konstitucijos skelbiamos religijos laisvės yra žiauri ir neprotin-ga nelaisvė.

3. Bažnyčia atskirta nuo mokyklos, o mokytojai šeimininkauja bažnyčioje! Valstybė atskirta nuo Bažnyčios, o miliciniai terorizuoja tikinčiuosius bažnyčioje, kaip caro žandarai Kražiuose.

Todėl labai prašome Jus apginti mus ir mūsų vaikus nuo tokių nežmoniškų ir neprotinų išpuolių, kad galėtume savo vaikus privesti prie sakramentų ir ramiai melstis.

4. Mus erzina ir pikтина tai, kad mūsų kunigą už religinių pareigų atlikimą, mums patarnaujant, nubaudė taip, kaip alkoholi-ku už girtavimą. Konstitucija duoda religijos laisvę, o valdžia sulygina ją su alkoholizmu. Kas gali tuo nesipiktinti? Todėl prašome kunigui uždėtą bausmę panaikinti".

1985.VII.5. Pasirašė 663 tikintieji ir tėvai!

Po svajonių koncerto Kultūros Židinio scenoje iš k. Zita Prašmutaitė, gitaristas Tom O'Brien, Birutė Kymantaitė, būgnininkas Tony Marra, Virginija Bruožytė. Nuotr. Edmundo Petrako

LAISVĖS IEŠKANT

Po Antrojo pasaulinio karo pabaigos apie du milijonai žmonių Austrijoje pasirašė politinio prieglobsčio. Tai daugiausiai pabėgėliai iš komunistų valdomų Centro ir Rytų Europos kraštų, ypač iš Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos ir Lenkijos.

Daugiau kaip penki šimtai tūkstančių pabėgėlių, gavę Austrijos pilietybę, pastoviai įsikūrė Austrijoje, likusieji emigravo į kitus pasaulio kraštus, daugiausia į Jungtines Amerikos valstybes.

1986 metų pirmųjų septynių mėnesių laikotarpyje Austrija suteikė politinę globą arti keturiem tūkstančiam pabėgėlių. Tai yra 27-niais procentais daugiau negu tame pačiame laikotarpyje 1985 metais. Dar daugiau pabėgėlių Austriją pasiekė tikiai 1981-ais metais, Lenkijos krizės laikotarpyje.

DEMOKRATŲ PARTIJOS RŪPESČIAI

Prezidentui Reagan šluote nuslavus demokratų opoziciją jo išrinkimo prezidentu antrajam terminui metu, Demokratų partijos vadai susirūpino, kad atėjęs laikas keisti partijos politiką, jei partija nori ir toliau likti pajėgia konkurente. Tačiau partijos vadai nesutaria, kuriuo keliu ji turi eiti, kad į savo pusę patrauktų pietinius ir vakarinius ir priemiesčių baltuosius balsuotojus, neatstumdama įsi-smarkavusių ligšiolinių partijos rėmėjų, kaip darbo unijos, skurdžiai, mažumos, miestiečiai ir suaktyvėjusios moterų grupės.

Partijos vadai bijo, kad didėjantis juodųjų spaudimas partijos viduj dėl savo nemažo balsuotojų skaičiaus, noro paveržti vadovaujamąsias vietas ir įtaigauti partijos politiką gali sužlugdyti partijos pajėgumą, ataidant iš jos vidurinės klasės baltuosius balsuotojus, ypač vyrus ir pietiečius. Bet iš kitos pusės partija negali neatsižvel-

PREL. L. TULABA

1987 metais lietuviai — tėvynėje ir išeivijoje — minės 600 metų sukaktį nuo to laiko, kai Lietuva tapo krikščioniška kaip tauta ir kaip valstybė. Išeivijoje svarbiausios šios sukakties iškilmes vyks Romoje, dalyvaujant popiežiui Jonui Pauliui II. Iškilmes organizuoja Centrinis Komitetas Š. Amerikoje, Jam vadovauja vysk. P. Baltakis, OFM. Romoje sudarytas ir veikia vykdomasis komitetas, vadovaujamas prel. A. Bartkaus, Šv. Kazimiero kolegijos rektorius. Iškilnių programa pagrindinėse gairėse yra jau nustatyta.

Filed in 136

Mokslinis simpoziumas lietuviška tema

Kaip įvadas į iškilmes, šv. Tėvo noru ir Popiežiško Istorijos Instituto rūpesčiu, nuo birželio 23 iki 26 Gregorianumo universiteto patalpose vyks mokslinis simpoziumas. Jo tema: "Krikščionybės kelias į Lietuvą".

Paskaitininkai, pasaulinio garso istorikai, jau pakviesti. Jie yra įvairių tautybių. Simpoziumo vyriausiu vadovu, šv. Tėvo paskyrimu, yra Mons. M. Maccarone. Jam talkina prof. P. Rabi-kauskas, S.J.

Simpoziumas neabejotinai ras platų atgarsį pasaulinėje akademineje spaudoje. Tokiu būdu katalikiškos Lietuvos vardas taps vis labiau žinomas ir minimas pasaulio mokslo ir politikos viršūnėse. Laukiame, kad simpoziume lietuviai akademikai gausiai dalyvaus. Paskaitos bus skaitytos daugiausia anglų kalba, bet drauge bus perduodamos kitomis pagrindinėmis kalbomis.

Iškilmės šv. Petro bazilikoje

Iškilmių kulminacinis vyksmas bus iškilmingos mišios Šv. Petro bazilikoje, Vatikane. Jas auko Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II. Iškilmės bus dvigubos, nes mišių metu Kristaus Vietininkas paskelbs palaimintuoju arkiv. Jurgį Matulaitį. Sutapimas labai reikšmingas. Katalikiškoji Lietuva, minėdama krikščionybės sukaktį, aukos dangui savo šventąjį, o dangus duos Lietuvai naują užtarėją bei globėją šiose mūsų tautai sunkiose priespaudos dienose.

Yra pagrindo manyti, kad Jo Šventenybė į iškilmes pakvies Europos vyskupų Konferencijų atstovus ir su jais aukos mišių auką už Katalikų Bažnyčią Lietuvoje. Visa tai turės ne vien religinę, bet ir tautinę bei politinę reikšmę. Mat, tuo bus primenama pasauliui, kad Lietuva yra Europos tautų šeimos integralinis narys.

Tikimės, kad iškilmes gausiai dalyvaus laisvojo pasaulio lietuviai. Ar sulauksime maldininkų iš Lietuvos, sunku dabar spresti. Žinome, kad tą pačią dieną šią sukaktį ir jie minės, kaip tai dabartinėse sąlygose bus įmanoma, sostinėje Vilniuje.

Maldoje jungsimės iš Romos su Vilniumi ir iš Vilniaus su Roma, prašydami Viešpaties dangaus palaimos Bažnyčiai Lietuvoje.

Bendromis jėgomis reikia rengtis ir daryti visa, kad iškilmes būtų tikras triumfas tikėjimo ir ištikimybės Dievui ir persekiojamai tėvynei.

Maldininkai, atvykę į iškilmes, turės progos būti priimti specialioje audienčioje pas popiežių Joną Paulių II ir išgirsti iš jo tėvišką žodį.

Ar popiežius lankys Lietuvą?

Rengiantis minėti 600 metų sukaktį, kai Lietuva tapo krikščioniška, keliama balsai, ar šv. Tėvas nebandys šia proga aplankyti Sovietų Sąjungą ir, žinoma, Lietuvą. Vienas žurnalistas, vykstant Jo Šventenybei į tolimus Rytus, lėktuve turėjo galimybę paklausti Kristaus Vietininką, ar neketina vykti į Maskvą. Atsakymas buvo greitas ir aiškus: "Nėra kalbos apie vykimą į Maskvą, bet drauge bus perduodamos kitomis pagrindinėmis kalbomis."

Kitais tarant, vizitas Lietuvoje nereikštų dabartinės politinės padėties Baltijos kraštuose pripažinimo. Šv. Sostas Lietuvą ir kitas dvi Pabaltijos valstybes — Latviją ir Estiją — nelaiko Sovietų Sąjungos dalimi.

Šv. Tėvo pareiškimas yra didelės reikšmės. Juo paneigiama kalbos bei skleidžiami gandai, esą Vatikanas einąs į derybas bei kompromisus su Maskva. Tokie gandai neabejotinai skleidžiami Bažnyčios priešų, neišskiriant nei Kremliaus, kad nustatytų viešąją opinią ir net pačius tikinčiuosius prieš šv. Tėvą.

Tiesa, Vatikanas neatsisako kalbėtis net ir su Kremliaus atstovais. Tai tačiau daro tik gindamas tikinčiųjų teises ir siekdamas lengvinti persekiojamos Bažnyčios padėtį.

Eventualus šv. Tėvo apsilankymas Lietuvoje, kaip pabrėžė pats Kristaus Vietininkas, turėtų grynai pastoracinį charakterį, ir jokiū būdu nereikštų kokio nors politinio įsipareigojimo ar, nors ir netiesioginio, Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimo.

Dieve duok, kad popiežius Jonas Paulius II, kuris tiek daug meilės rodo mūsų tautai, galėtų nuvykti ir prabilti į tikinčiuosius Vilniuje ar Kaune kaip Kristaus vietininkas, suteikdamas savo Apaštališką palaiminimą. Logiška žiūrėti, tai būtų tikras stebuklas. Bet Dievui stebuklai galimi!

IŠ OKUPTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Prienu rajone įvyko antrasis Lietuvos ultralengvųjų skraidymo aparatų kūrėjų sąskrydis, kuriame dalyvavo konstruktoriai mėgėjai iš Vilniaus, Kauno, Pakruojo, Prienu, Šiaulių, Tauragės ir kitų miestų. Sąskrydžio metu buvo įkurta Lietuvos ultralengvųjų skraidymo aparatų kūrėjų federacija.

— Lietuvos literatūros muziejaus bendradarbiai, grįžę iš mokslinės ekspedicijos rinkę medžiagą, apie lietuvių literatūros klasiką J. Tumaševičių surinko daugiau nei šimtą naujų radinių: rašytojo

Savaitės įvykiai

OPEC valstybės susitarė sumažinti alyvos gamybą 7 proc. per ateinančių metų pirmuosius 6 mėn. Irakas buvo atleistas nuo gamybos mažinimo.

Nikaragva su sovietų parama statydinasi gilų Bluff uostą rytiniame pakraštyje.

Indija ir Pakistanas susitarė bendrai veikti sikų teroro veiksmais sumažinti ir neleisti jiems naudotis Pakistano teritorija kaip veiklos bazė.

Karibų jūroje esančio Trinidado ir Tobago parlamento rinkimuose kraštą 30 metų valdžiusi liaudies tautinio sąjūdžio vyriausybė žiauriai pralaimėjo. Iš 36 parlamento atstovų opozicinis tautinis susivienijimas išrinko 33.

Nikaragvos policija areštavo ten antrą amerikietį Sam Hall ir apkaltino jį JAV palaikomų teroristų samdiniu. Jis bus teisiamas liaudies tribunolo.

Sovietų disidentas Anatoli Korjagin, protestavęs prieš psichiatrijos naudojimą politiniams tikslams, 1981 m. buvo nuteistas 7 m. kalėti ir 5 m. tremties. Slapta išgabentam į vakarus laiske jis tvirtina 3 m. praleidęs vienutėje, 2 m. streikavęs badaudamas ir vienerius metus praleidęs uždarytas cėlėje. Kalėjimo viršininkas Chazanov jam pareiškęs, kad gyvas iš kalėjimo neišeisias.

Dėl Pakistano miestuose kilusių riaušių atsistatydino ministrų kabinetą.

Kovotojas už Krimo totorių teises Mustafa Dženilov teismo sprendimu buvo paleistas iš Sibiro darbo stovyklos ir jam buvo leista apsigyventi Uzbekistano Taškanto mieste, kur Stalino įsakymu Krimo totoriai buvo perkeldinami už tariamą bendradarbiavimą su naciais.

Sov. Sąjungos gen. sekretoriui Gorbačioviui leidus atviras diskusijas, daugelis sovietų vyriausybės patvirtintų konstrukcijos projektų virto kritikos objektais, kaip į šiaurę tekančių Sibiro upių tekamės nukreipimas į pietus, kai kurių upių pylimai hidroelektrinėm stotim, pav. Latvijos Dauguvos upės prie Daugpilio užtvėnkimas ir didelių žemės plotų net iki Polocko užtvėnkimas ir kt.

Čekoslovakijoje kurį laiką veikė oficiali džazo draugija, bet vėliau už nemuzikinę veiklą ji buvo uždaryta, bet veikė neoficialiai. Dabar draugijos prezidentas Karel Šrp ir 6 žymesnieji veikėjai buvo areštuoti.

Vietnamo komunistų partijos kongrese min. pirmininkas Phem Van Dong, partijos gen. sekretorius Truong Chinh ir Politbiuro narys Le Duc Tho, vadovavęs taikos deryboms su JAV Vietnamo karui užbaigti, atsistatydino iš pareigų. Partijos gen. sekretoriumi buvo išrinktas 73 m. Nguyen Van Lin, pragmatinės ūkinės politikos šalininkas.

rankraščių, knygų su jo autografais, laiškų, nuotraukų ir įrašė į magnetofono juostas prisiminimų apie rašytoją.

— Lietuvos Valstybinio akademinio dramos teatro scenoje Vilniuje buvo parodyta V. Palčinskaitės "Spiruoklinio kareivėlio" premjera. Režisavo A. Lapėnas, dailininkė — F. Liščikaitė -Vaitiekūnienė, šokius sukūrė Lietuvos nusipelnęs artistas Č. Žebrauskas.

— Kauno valstybinio dramos teatro pantomimos trupė sukūrė "Diena baigiasi, diena prasideda" spektaklį. Vaidino E. Mikolionytė, S. Laukagalys, K. Augustaitis ir kiti.

— Lietuvos televiziją sukūrė naujų dviejų dalių spalvotą meninį filmą "Žalčio karūna". Tai pasakojimas apie lietuvių dailininko, kompozitoriaus ir kultūros veikėjo M.K. Čiurlionio gyvenimą, jo kūrybą. M.K. Čiurlionio vaidmenį atlieka Kauno dramos teatro aktorius Lietuvos nusipelnęs artistas V. Masalskis, o Sofiją vaidina Šiaulių dramos teatro aktorė R. Krilavičiūtė. Filmo redaktorius K. Pūras. Filmą pastatė režisierius Lietuvos nusipelnęs artistas B. Talačka. Kompozitorius — Lietuvos nusipelnęs artistas A. Apanavičius, dailininkas — S. Sruogis, operatorius — D. Butkys.

— Lietuvos valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestras "Trimitas" koncertavo Rygoje, Latvijoje. Programoje skambėjo E. Balsio, J. Navakausko, M. Tamošiūno ir kitų kompozitorių kūriniai. Dirigavo R. Balčiūnas.

— Vilniuje, Vingio parke įvyko "Kolektyviniai sodai — 86" sodininkų paroda. 135 tūkstančiai sodininkų mėgėjų yra susibūrę į 1034 bendrijas. Jie trylikoje tūkstančių hektarų žemės kasmet išaugina apie 30 tūkstančių tonų vaisių ir uogų, 42 tūkstančių tonų bulvių ir daržovių, milijonus gėlių, jų sėklų ir sodmenų. Iš viso sodininkai mėgėjai valstybei parduoda įvairios produkcijos beveik už 11 milijonų rublių. Paradoje šeiminiškai dalijosi patirtimi su lankytojais, kaip vienas ar kitas patiekalas gaminamas, kaip viena ar kita daržovė auginama, ko ji verta, kam tinkama. Buvo demonstruojama ką iš sodų, daržų gerybių pagaminti galima. Vien iš obuolių — kiek patiekalų, o ir iš pupų nemažiau. Net 42 rūšių prieskonių daržovių sode auginamų demonstravo druskininkietė mokytoja Janina Česna-

vičienė: Pradedančioms šeiminiškėms iš 18 daržovių pagamintus prieskonius įnai rekomendavo. Agronomai pripažįsta sodininkų mėgėjų darbus. Kaip viena žemės ūkio mokslų kandidatė, agronomė, bandymų stoties bendradarbė pasakė, kad sodininkai mėgėjai yra entuziastai. Jie pirmiau už mokslininkus suranda ir išaugina naujas kultūras, jas padaugina ir augina daug molūginių daržovių, kurios ne tik skanios bet ir maistingos, turi daug vitaminų, pektinų, būtinų žmogaus organizmui.

— "Minties" leidykla išleido istorijos instituto parengtus, pilnus V. Lenino raštus 34-tomuose.

Sovietų Sąjungos ryšių ministerija išleido markiruotą voką Šiaulių 750-osioms metinėms pažymėti.

— Vilniuje M. K. Čiurlionio meno mokyklos choreografijos skyrius perorganizuotas į Vilniaus choreografijos mokyklą. 1952 pirmuosius mokinius priėmė mokyklos choreografijos skyrius, nes profesionalių šokėjų laukė Operos ir baleto, Kauno muzikinio teatro scenos, "Lietuvos" ansamblio. Mokyklos absolventai kasmet papildydavo baleto artistų gretas. Dabar pradėjo mokytis savarankiška Vilniaus choreografijos mokykla. Lili Ramanauskienė-Navickytė, daugiau, kaip dvidešimt metų, vadovavusi choreografijos skyriui, nuo šiol bus mokyklos direktorė. Ši mokykla bus lygiatėsi su panašiomis Sovietijos choreografinėmis mokyklomis ar technikumais. Kasmet priimama po 25 mokinius į IV klasę. Per aštuonerius metus iš vaiko pamažu, padedant pedagogams, formuojasi baleto artistas. Šiemet mokykloje 107 mokiniai. Vaikai mokosi ir vidurinės mokyklos disciplinų. Penkerius metus dirbama pagal vidurinės mokyklos sistemą, paskutiniuosius trejus — pagal technikumų reikalavimus. Būsimojus šokėjus specialybės moko 23 baleto pedagogai ir 20 koncertmeisterių bei bendrojo fortepijono specialybės dėstytojų.

— Sovietų Sąjungos valstybinės premijos mokslo ir technikos srityje laimėjo du lietuviai medikai. Už naujų diagnostikos ir chirurginio techaritnijos gydymo metodų sukūrimą ir pritaikymą klinikinėje praktikoje paskirta centrinės mokslinio tyrimo laboratorijos prie Kauno medicinos instituto direktoriui, biologijos mokslų daktarui Feliksui Bukauskui ir Kauno medicinos instituto katedros vedėjui, Medicinos mokslų akademijos nariui dr. Jurgiui Bredikiui.

— Virgilijus Noreika, solistas, neseniai gastroliavo kartu su pianistu Povilu Jareminu Marių Autonominės respublikos sostinėje Joškar Oloje, Omske ir Ust Ilmske. Apie Omską taip atsiliepė Vilniaus Akademinio operos ir baleto teatro direktorius: "Miestas praturtėjęs puikia koncertų sale, kuria tapo restauruota cerkvė. Niekpriekaištingai atlikti restauravimo darbai, pastatyti gražūs vargonai. Tai tikra dovana ir klausytojams ir artistams."

— Irena Milkevičiūtė, operos solistė, dalyvavo Uzbekijos festivalyje "Taškento aukšinis rudo", koncertavo Erfurte kartu su Vengrijos, Lenkijos ir Rytų Vokietijos solistais. Iš ten solistė ir pianistė Marina Vereemejeva nuvyko į Noreiką ir Krasnojarską.

— Leningrado, Kirovo operos ir baleto teatre, G. Verdi operoje "Aida" pagrindinį Aidos vaidmenį dainavo Gražina Apanavičiūtė. Po šio debiuto teatro vadovybė pakvietė dainuoti Aidos partiją ir būsimoje spektakliuose. Taip pat šiame teatre dainavo solistas Edvardas Kaniava Rossini operoje "Sevilijos Kirpėjas" Figaro partiją. S.L.K.

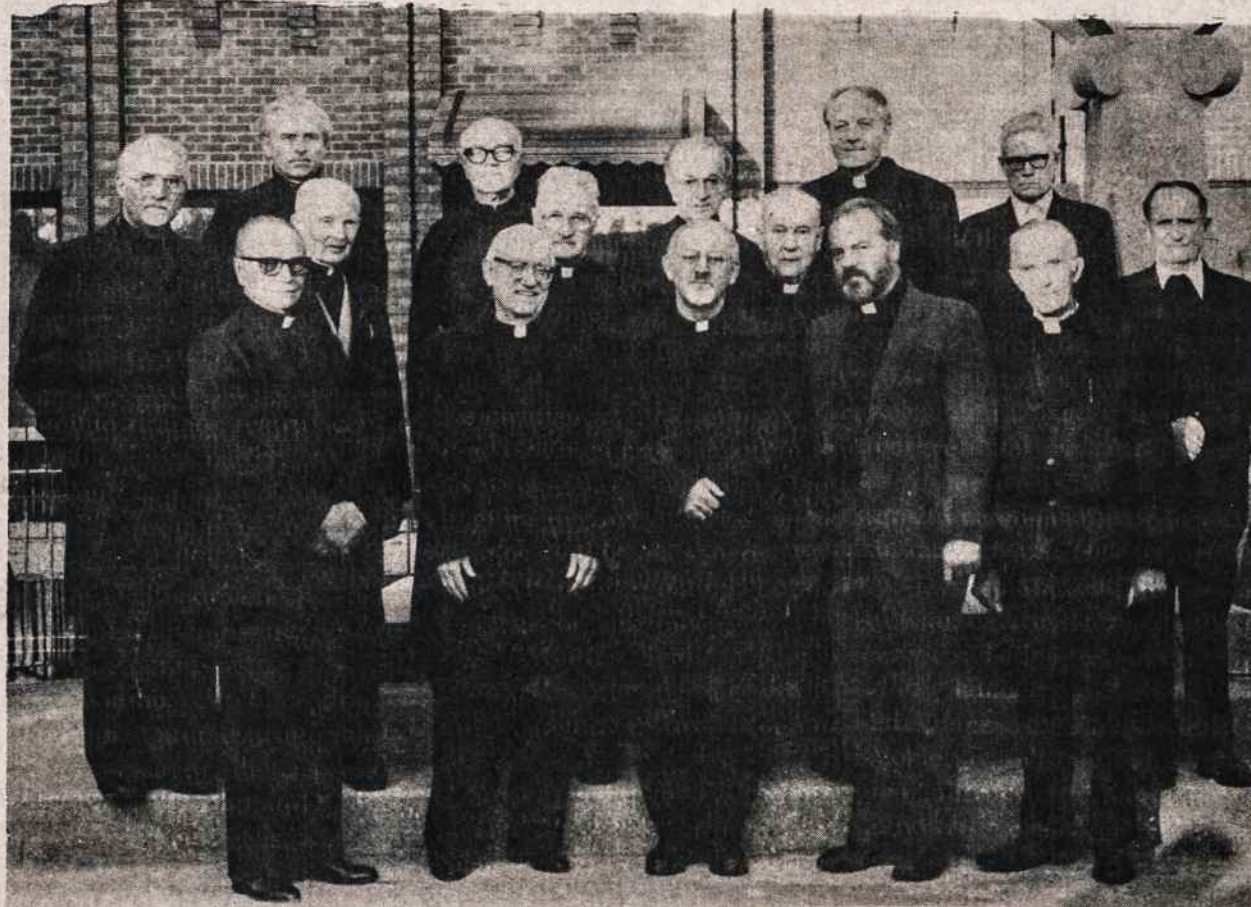
JĖZUITŲ GENEROLAS LANKO LIETUVIUS

Jėzuitų ordino vyresnysis kun. Peter-Hans Kolvenbach iš Romos spalio 18 d. aplankė lietuvių jėzuitus ir Jaunimo centrą Chicagoje.

Vadovaudamas mišioms, Jėzus Draugijos generolas pabrėžė didįjį Lietuvos tikinčiųjų turą — tikėjimą. Kristumi, kurį jie turi, patys būdami Evangelijos prasme neturtingi ir skriaudžiami — tą turą, kurio visi žmonės trokšta. Pamaldose dalyvavo jėzuitų pasauliečiai bendradarbiai, Jaunimo centro vadovybė ir lietuvių jėzuitų pasitarimo dalyviai.

1983 m. išrinktas vadovauti 26,000 narių vyrų vienuolijai, ilgis metus Libane dirbęs lingvistikos profesorius olandas, gerai susipažinęs su Bažnyčia "rytuose", nes pats yra armėnų apeigų kunigas, laisvai kalba armėnų, arabų, rusų, vokiečių ir kitomis kalbomis. Pirmą kartą Lietuvos jėzuitų 417 metų istorijoje toks įvykis, kad generolas lankytųsi lietuvių namuose, neskaitant, žinoma, trijų vyresniųjų lietuvių, valdžiusių ordino likučius draudimo metais XVIII - XIX a. sąvartoje.

T. Kolvenbach po pamaldų pusryčiaus su jėzuitais, įteikusiems jam Lietuvoje pagamintą koplytėlę, ir po posėdžio su amerikiečiais jėzuitais, išskrido tą pačią dieną į Romą. AS

Jėzuitų—Jėzus Draugijos generolas kun. Peter Hans Kolvenbach (vidur.) su lietuvišiais jėzuitais Chicagoje spalio 18 d. Į eilėje iš k. tėvai Jonas Borevičius, Jonas Kidykas, Edmundas Montvila (amerikiečių jėzuitų provincijos narys), Leonas Zaremba, svečias iš Romos, Jonas Sukackas (iš Urugvajaus), Antanas Saulaitis, Petras Daugintis; antroje eilėje: olandas J. F. van Beeck, Algimantas Kezys, Kazimieras Raudeliūnas, Juozas Vašnys, Gediminas Kijauskas (iš Clevelando), jėzuitai broliai Jurgis Janeliūnas ir Petras Kleinotas. Nuotr. Jono Tamulaučio

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir anglškų knygų apie Lietuvą, pokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. Newark office: 428 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar noritė būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNŪS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tečiadieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Mellus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, tūkmetadieniais 9 : 10 val. ryto WNNK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiuojimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir patikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Palydint senus metus

Atsiveikiname su 1986 metais, kurie buvo skirti Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai pasiruoti. Ši mintis buvo priminama per visus metus kiekvieno Darbininko numerio kiekviena puslapyje, išskyrus pirmąjį.

Darbininkas pastoviai lankė savo skaitytojus. Jį sumaniai administruoja Tėv. Petras Baniūnas, OFM. Puoselėdamas lietuvišką spaudą, jis yra sukūręs didelį spaudos kioską, kuris per šiuos metus daug kam patarnavo parduodamas lietuviškas knygas, plokšteles. Per Darbininko administraciją ir sklido lietuviškas žodis — ir žurnalistinis ir kūrybinis. Administracija dar išplėtė savo veiklą, į savo kioską sutelkė įvairiausių lietuviškų suvenyrinių daiktų.

Redakcijoje pastoviai dirba Tėv. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, rašytojas ir dailininkas Paulius Jurkus, aktorius Vitalis Žukauskas.

Žengdamas į Naujus Metus, Darbininkas šviesiai žiūri į savo ateitį. Bet žinia, lietuviška spauda negali išsilaikyti be paramos, nes ji neturi tiek komercinių skelbimų, kiek jų turi amerikiečių laikraščiai. Tai žmonės supranta ir, mokėdami metines prenumeratas, prideda savo auką. Administracija ir leidėjai dėkoja už tas aukas ir prašo neužmiršti lietuviškos spaudos. Ji tik viena atneša ir išsaugoja lietuvišką žodį, lietuvišką mintį, puoselėja lietuviškus reikalus, tad visi ją paremkime savo pinigine auka.

-o-

Metai mums buvo produktyvūs ir darbingi. Veikė jaunimo organizacijos, rengė savo vasaros stovyklas, auklėjo, judino jaunimą. Gražiai veikė ir politinės bei visuomeninės mūsų organizaci-

jos. Žvilgtterėkim į kai kurias lietuviškojo gyvenimo sritis 1985 metų perspektyvoje.

Kultūriniai rūpesčiai

Sausio 18 "Tėvynės Prisiminimai", Toronto lietuvių radijo programa, šventė 35 metų veiklos sukaktį. Programai po Jono R. Simanavičiaus mirties vadovauja jo dukra Violeta Laurinavičienė.

Kovo 20 "Laisvės Žiburys", New Yorko lietuvių radijo programa, kuriai nuo pat pradžios vadovauja Romas Kezys, paminėjo 20 metų sukaktį.

Darbininko savaitraščio sukaštutinis koncertas, minint 70 metų sukaktį, iš 1985 metų rudens buvo atkeltas į 1986 balandžio 13. Koncerto programoje dalyvavo solistai Daiva Mongirdaitė ir Vaclovas Verikaitis, pianists William Smiddy, aktorius Vitalis Žukauskas. buvo pranešta, kad Darbininko romano konkursą laimėjo rašytoja Alė Rūta.

Šeštoji premijų šventė, rengiama JAV LB Kultūros tarybos, įvyko gegužės 17 So. Boston, Mass. Laureatai: Bronius Kviklys, muz. Bronius Budriūnas, dail. Romas Viesulas, Lietuvių opera Chicagoje.

Gegužės 23-24 Chicagoje Jaunimo Centro kavinėje įvyko poezijos dienos.

Gegužės 31 Civic teatre Chicagoje buvo pakartota komp. Dariaus Lapinsko naujai perkurta opera "Dux Magnus".

Lietuvių opera Chicagoje, minėdama savo veiklos 30 metų sukaktį, birželio 14 - 15 Cicero, Ill., pastatė G. Rossini operą "Vilius Tellis".

Alg. Kezio foto paroda vyko

(nukelta į 5 psl.)

Laiškas iš Vienos PRIE SINDELARO KAPO

Jau nuo vaikystės dienų Kaune, kai pradėjo vilioti futbolą, turėjom sekti šio žaidimo žvaigždžių. Kartais nesusakėme vartininkas, bet tiesiog Zamora, pagal ispanų legendarinį žaidiką, o iš puolikų daugeliui švietė Sindelaras, Stebuklingosios Austrijos rinktinės — Wunderteam — dirigentas.

Sakoma, kol bus žaidžiamas futbolą, tol jo mėgėjai kalbės apie Sindelarą, jo virtuozinę kamuolio valdymą, nuostabių žaidimo pajautimą ir eleganciją. Be vidurio puoliko Sindelaro nebūtų ir Stebuklingosios austrų vienuolikės, kuri per pora metų iš 21 tarpvalstybinių rungtynių laimėjo 17, tris sužaidė lygiomis ir kartą pralaimėjo. Įvarčių santykis 72 - 20.

Pirmosios rungtynės — triuš-

kinanti pergalė prieš Skotiją (5-0 Vienoje). Vienintelis pralaimėjimas — tuometiniam futbolui liūtiui Anglijai. 1932 gruodžio 7 Londone prie 60,000 žiūrovų Anglija ištempė sunkią pergalę 4-3. Gražiausią įvartį įkirtė Sindelaras, kai šeimininkai vedė 3-1. Santūri britų spauda prapliupo pagyrimais. Pasak jos, tai buvo šimtmečio rungtynės, o Sindelaro įvartis taip pat šimtmetinis...

Dilo metai, keitėsi dekoracijos, bet simpatija Sindelarui liko. Pasibaigė ir Sindelaro didžiosios dienos; jis žaidė ne vidurio, bet sparniniu puoliku, tačiau žiūrovai nė žinoti nenorėjo apie jo galutinį pasitraukimą iš futbolą aikštės.

1939 sausio 22. Laikraščių pardavinėtojai su pundais nau-

jausios laidos Wiener Neueste Nachrichten pasipylė po Vienos gatves. Pirmam puslapy didžiuliui šriftu žinia, kad generolo Franco kariai pasirengę imti Barceloną, o toliau tokiu pat šriftu pranešimas, kad mirė 35 metų futbolą numylėtinis Sindelaras. Jo netekimas sukrėtė dviejų milijonų gyventojų didmiestį. 20,000 žmonių palydėjo Sindelarą į kapus. Jo mirtį ir dabar gaubia paslaptis. Vienos spauda tada rašė, kad tokio, kaip Sindelaras, "mes niekad neturėsime..."

1944 sausio 22 paminėtas Sindelaro mirties penkmetis. Prie jo kapo susirinko daug gerbėjų. "Austria klubo pirmininkas dr. Eckerlis pasakė keletą žodžių. Jam daug kalbėti nereikėjo, nes Sindelaras buvo dar gyvas kiekvieno futbolą mėgėjo širdyje. Kapas paskendo gėlėse ir žalumynuose" — šie trys sakiniai iš trijų skilčių reportažo "Prie Sindelaro kapo" (Laiškas iš Vienos), kuris buvo išspausdintas Kauno dienraštyje Ateitis. Jo autorius reportažą išsaugojo per dešimtmečius ir kiekvieną kartą, pažvelgęs į tekstą, susimąstydavo, nes penkmečio minėjimą prie Sindelaro kapo aprašė, surinkęs medžiagą iš Vienos spaudos, bet pats ten nenuvyko...

Vėl dilo metai, keitėsi dekoracijos... 1986 rudenio. Į Vienos centrinės kapines — jos vienos iš didžiausių Europoje, šalia Hamburgo ir Varšuvos — atvyko lietuvių turistai. Administracijoje jis gavo lapelį su įrašu, kad Mathias Sindelar palaidotas su kitomis įžymybėmis už Antrųjų vartų, 12B grupė, 3 eilė, 11 nr.

Turistas prisitariu prie juodo marmuro paminklo. Jį dengė du dideli vainikai, vienas iš jų su tradiciniu violetiniu kaspiniu nuo Sindelaro klubo Austria Wien, be to, gėlių vazonas. Turistas, padėjęs baltų gėlių puokštę, jau buvo besisukęs eiti. Jį sustabdė netoliese buvusi vienietė: "Ar nenorėtumėte uždegti žvakę?". Nelaukdama atsakymo, moteris nuėjo prie savo automobilio ir išėmė raudoną žvakę. Ne, užmo-kesčio vienietė neims, nes ir ji Sindelaro gerbėja...

Kai turistas uždegė žvakę, atrodė, tartum liepsnelė panai-kinio daugiau kaip 40 metų užsilikusį slugutį. Kažkada vienam vaikui Kaune didelį įspūdį paliko mokytojo Stasio Tįtūnaičio Žvaigždutėje tęsiniais ešes apsa-

kymas "Ką sąžinė gali". Uždelstas atvykimas prie Sindelaro kapo — ar nebuvo tai sąžinės aidas, suskambėjęs lyg Kalėdų eglutės varpelis?

Kęstutis Čerkeliūnas

LIETUVOS VYČIŲ STIPENDIJOS

Lietuvos vyčių organizacijos 73-čiojo seimo banketo metu stipendijų komisijos pirm. William Piacentinis pranešė, kad 1986-1987 metams paskirtos aštuonios stipendijos, kurių bendra suma siekia \$6750. Tai buvo pats gausiausias ir stambiausias stipendijų paskirstymas vyčių stipendijų fondo 28 metų istorijoje. Po \$500 gavo Christine Olechowski (100 kuopa), Mark Walinsky (26 kp.) ir Michelle Rodgers (112 kp.); po \$750 gavo James Barkauskas, Elena Mikalauskas (96 kp.) ir John Marcinkauskas. Tūkstantinę gavo Joseph Nikštėnas (100 kp.) Iš specialaus Alice Karklūtės atminimui fondo buvo paskirta \$2000 stipendija Liudvikui Jagminui (103 kp.). Vyčių stipendijų fondas buvo įsteigtas 1958 m. dr. Jokūbo Stuko iniciatyva.

Algirdas Budreckis

— JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga tris dienas budėjo PLB raštinėje Chicagoje ir tarpininkavo mūsų tautiečiams pasiūsti netoli 1000 telegramų į Baltuosius Rūmus, kad būtų sustabdyta Karl Linno deportacija į Sov. Sąjungą.

— Ona Albrechtienė, sesuo Marijos Klemas, gyvenusi Kensington, Maryland, mirė 1986 gruodžio 9.

"Vyties" klubas Bradforde, Anglijoje, paminėjo veiklos 30 metų sukaktį. Vaisėse dalyvavo per 200 svečių, klubo narių ir rėmėjų. Klubas įsteigtas Bradforde ir apylinkės lietuvių 1956 ir patalpos įsigyotos bendromis aukomis.

— Dail. Antanas Mončys jau tryliką metų vadovauja skulptūros kursui Paryžiaus universitete. Taip pat dalyvauja parodose su savo skulptūromis.

Seserys kazimierietės, šventusios auksinį ir sidabrinį savo vienuolinio gyvenimo jubiliejų. Pirmoje eilėje šventusios auksinį jubiliejų seserys: M. Thomasine, generalė vyresnioji M. Joanella, M. Generosa, M. Romana. Antroje eilėje iš k. M. Edwarda, M. Julina — sidabr. jub., toliau visos auks. jubilėjaus seserys Marija Cleopa, M. Alexandra, trečioje eilėje Catherine Marie, Mary Lamberta, Frances Debulski ir M. Celine.

Krikšto primimas Gedimino laikais Lietuvai būtų buvęs naudingas ir ekonominiu atžvilgiu, nes Hanzos miestai, tikėdamiesi krikščioniškoje Lietuvoje rasti gerą rinką prekybai, buvo sutikę padengti net pusę Lietuvos krikšto išlaidų.

Algirdas ir Kęstutis, kurie, atrodo, taip pat suprato, kad krikštas juos atpalaiduotų nuo jų priešų piktnaudojimo, vertusio juos (lietuvius) grumtis net su visos Europos rinktinėmis karių jėgomis (tai rodo jų pastangos susitarti su krikščionimis valdovais ir ta proga daromi pasižadėjimai krikštytis), taip pat nepasinaudojo nei lenkų karaliaus Kazimiero Didžiojo, nei Vengrijos karaliaus Liudviko, nei popiežių Urbono V, Klemenso IV ir Grigaliaus XI, nei imperatoriaus Karolio IV krikšto siūlymais ir tuo tikslu pažadėta pagalba. Jų krikšto siūlymo atvejais statomų sąlygų nerealumas (pvz., iškelti ordinas į totorių pasienį) ir sutarčių proga padarytų pasižadėjimų krikštytis netesėjimas rodo, kad į krikšto reikalą jie, kaip ir jų tėvas Gediminas, pažiūrėjo per daug paviršutiniškai ir nenuoširdžiai.

Tai ypač aiškiai rodo Kęstučio elgesys, darant sutartį su vengrų karaliumi Liudviku. Kai šis savo ir lenkų karaliaus Kazimiero Didžiojo vardu pažadėjo už krikšto priėmimą grąžinti Lietuvai kryžiuočių nukariautas žemes, kurių kaip krikšto sąlygos Kęstutis buvo prašęs, tai pabėgdamas nuo krikšto (1351) jis tą pažadą atmetė. Tuo tarpu vėliau, kai imperatorius Karolis IV bandė jį palenkinti į krikščionybę, jis pastatė vėl tą pačią sąlygą. Šiuo atveju, matyt, pramatydamas, kad šiajam ši sąlyga bus jau nepriimtina ir todėl derybų nepasiekimas galės būti suverstas jų (sąlygų) nepriimantiems — imperatoriui ir ordinui, o ne jam. Šitokia laviravimo taktika, būtent — žodžiu rodyti palankumą krikščionybei, net priimti siūlymus krikštytis, bet statyti tokias sąlygas, kurių siūlytojai negalėtų išpildyti, arba pamačius, kad jų sąlygos gali būti išpildytos, patiems neišsėsti iki galo. — atrodo, Kęstučiui ir Algirdui, kaip ir jų tėvui Gediminui, buvo daugiau politinės diplomatinės žaidimas sukliudyti ordinui tuolaikinius imperialistinius tikslus, kartu neprarandant ir kitų krikščionių valdovų bei popiežių palankumo. Faktiškai jie laikėsi konservatyvios politikos linijos ir, matyti, tikejosi šitokia laviravimo politika, kad ir su didesne bei mažesne žala savo kraštui, patenkinti stiprų savo valstybės ideologinių grupių, būtent — pagonybės ir stačiatikybės, reikalavimus ir tuo būdu išsaugosią savo valstybės vienybę.

Šitokią mūsų valdovų poziciją Lietuvos krikšto atžvilgiu, kai kieno manymu, reikia laikyti „ne tik kaip paprastą aklumą, konservatyviškumą, bet ir kaip nenorą ar nesugebėjimą suprasti laiko dvasios, nesugebėjimą toliau pažvelgti į ateitį, kaip stoką nusimanyti, jog Vakarų Europa vis tiek nepakės savo pašonę net XIV a. pabaigoje dar išsilikusios pagoniškos salos ir kad ją, jeigu neapsikrikštys,

* Plg. P. Šležas, Bandymai apkrikštyti Lietuvą Algirdo ir Kęstučio laikais, ten pat, 789 psl.; A. Kučinskis, Kęstutis Marijampolė 1938, 131 ir 137 psl.

nukariaus. Tiesa, mūsų kunigaikščiai, sprenddami krikšto klausimą, stengėsi su juo susieti politikos klausimus. Laikyti dėsno *do ut des* politikoje nėra blogas daiktas. Tik jie bus pamiršę, kad krikščionybė anais laikais buvo didžiausia politika. Kad krikščionybė, o ne kas kitas suartins lietuvių tautą su civilizuoitu pasauliu, suteiks dvasiniam ir materialiniam gyvenimui naujų idėjų ir naujų formų, o vokiečių ordinas, tas įkyriausias Lietuvos priešas, neteks savo pirmykščio vaidmens mūsų pasienyje, neteks savo tariamojo krikštytojo aureolės. Šitos krikšto reikšmės mūsų kunigaikščiai — ligi Jogailos ir Vytauto — bus nesupratę... Dėl tokios mūsų politikos vairininkų orientacijos krikšto klausimas vis buvo atidėliojamas, kol pagaliau vis tiek reikėjo tą klausimą galutinai spręsti, tačiau jau gerokai pakitėjusiose sąlygose: teko susidėti su kita valstybe, šiuo atveju Lenkija, patenkant į didelę jos kultūros įtaką, ko, žinoma, būtų išvengta, jei būtų apsikrikštyta gerokai anksčiau, nesusirišant su jokia valstybe jokiais politiniais ryšiais, kaip tai buvo įvykę, galima sakyti, Mindaugo laikais. O tokios sąlygomis mūsų vairininkams ne kartą buvo pasiūlyta priimti krikščionybę"

Tuo būdu dėl trijų Lietuvos valdovų kartų politikos nelankstumo Lietuvos christianizacija nusitęsė apie pusantro šimto metų vėliau.

4. Pagonybės reakcija ir stačiatikybės intrigos

Kalbant apie christianizacijos suvėlinimo priežastis, reikia neužmiršti dar dviejų veiksnių, kurie tada Lietuvos valstybėje buvo itin svarbūs: pagonybės ir stačiatikybės. Siųjų pozicija lotyniškojo Lietuvos krikšto atžvilgiu iš dalies gali paaiškinti ir pačių mūsų valdovų nelankstumą.

Ne paslaptis, kad lietuviai buvo labai prisirišę prie savo senosios religijos. Ji buvo vienas ryškiausių jų vidinio vieningumo veiksnių ir kartu žymi atrama ir akstinas, veik 200 metų palaikęs ir skatinęs juos į žūtbūtingą kovą su vokiečių riteriais. Ypač žemaičiai senosios savo religijos vardu daugiausia išsaugojo savo nepriklausomybę nuo plačių mastu ėjusios iš visų pusių į jų žemę invazijos¹⁰.

Brangindami savo religiją ir, be to, būdami konservatyvūs, lietuviai daugiau negu kitos pagoniškos tautos nenorėjo savo senosios religijos keisti nauja — krikščioniškąja. Kiekvienas bandymas tai padaryti, be abejo, turėdavo sukelti didelę visų lietuvių reakciją. Tokią reakciją mes matome IX—X šimtmečiuose ir vėliau Prūsijoje, kai čia Adalbertas, Brunonas ir kiti bandė taikiai būdu skelbti krikščionybę. Be reakcijos neapsieita ir Livonijoje, kai ten buvo pradėta evangelizuoti vietines gentis. Pagonybės reakcija, o ne kas kitas, sukliudė ir XIII š. Mindaugo įdiegtos krikščionybės vaisiams išsikleisti. Net Gediminas popiežiaus legatų įgaliojimų akivaizdoje turėjo išsiginti savo pasižadėjimo krikštytis, pabūgęs pagonių, ypač žemaičių, ruošiamam keršto susidėti su ordinu ir išnaikinti visą Gedimino giminę. Su galima pagonių reakcija, be abejo, turėjo skaitytis ir Algirdas su Kęstučiu, kai jie svarstė popiežių, imperatoriaus ir kitų pasiūlymus krikštytis.

Tuo būdu „pats lietuvių užsidarymas ir užkietėjimas pagoniškoje religijoje yra irgi viena iš pavėluoto krikšto priežasčių"¹¹.

Tam tikros įtakos Lietuvos christianizacijos pavėlavimui yra turėjusi ir stačiatikybė. Lietuva jau nuo Mindaugo laikų valdė didžiulius stačiatikiškos Rusijos plotus.

(Bus daugiau)

¹⁰ Plg. Marija Andziulytė-Ruginienė, Žemaičių christianizacijos pradžia, Kaunas 1937, 22 psl.

¹¹ P. Šležas, Lietuvos krikštas, „Naujoji Romuva", 1937 m. Nr. 16, 349 psl.

¹² Dr. Z. Ivinskis, Po kryžiaus ženklų, ten pat, 332 psl.

Lituanistikos Katedra The Endowed Chair of Lithuanian Studies University of Illinois at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos
1986 m. spalio mėnesį:

1,200 dol. Raimundas ir Dalia Mieželiai, Chicago, IL.

1,175 dol. Algimantas ir Elena Kėželiai, Chicago, IL.

1,010 dol. Stasys ir Sofija Džiugai, Chicago, IL.

1,000 dol. A. a. Stasio Barzduko, buvusio PLB Garbės pirmininko, atminimui — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba (iš viso 5,000 dol.); Algirdas ir Regina Brazinskai, S. Orange, NJ (iš viso 2,100 dol.); Agota Davis, Linden, NJ (iš viso 1,100 dol.); Vincas ir Bronė Geležūnai, St. Louis, MO (iš viso 1,065 dol.); dr. Adolfas ir Algė Šlezi, Flossmoor, IL; dr. Pranas ir Ada Sutkai, Homewood, IL (iš viso 3,000 dol.); a.a. tėvų dr. Joseph ir Stella Tauchos atminimui — Ina Koziol, Vernon Hills, IL.

550 dol. A. a. brolio prelado dr. Jono Avižos atminimui — dr. Albertas Aviza, Lake Forest, IL.

500 dol. A. a. Julius ir Rose Trocki atminimui — Julia T. Eurlen, Bowie, MD (iš viso 1,500 dol.); Jonas ir Nijolė Dėdinai, Pittsford, NY; Mindaugas ir Violeta Gedgaudai, Newhall, CA (iš viso 550 dol.); Algis Juodikis, Mountain View, CA (iš viso 1,000 dol.); dr. Alvydas Konce, San Francisco, CA (iš viso 550 dol.); Midland Federal Savings and Loan Association, Paul Zogas, president, Bridgeview, IL; Jonas ir Danguolė Navickai, Burbank, CA; Bronė Budreika Tender, Wellesley, MA (iš viso 1,500 dol.); Antanas ir Viktorija Valavičiai, Chicago, IL; Vytautas ir Elena Vidugiriai, Rancho Palos Verdes, CA; a.a. Emilijos Vilimaitės atminimui — Algis Juodikis, Mountain View, CA; Gintautas ir Ramunė Vitkai, Rancho Palos Verdes, CA.

425 dol. Mirusio profesorių — A. Ašmanto, Juozo Abrazavičiaus-Brazaičio, Z. Ivinskio, Jono Kazlausko, Jono Puzino, Antano Salio, Prano Šardžiaus ir Kazimiero Umbraso atminimui — Antanas Maziulis, So. Boston, MA (iš viso 925 dol.).

300 dol. Dr. Alfredas Alekna, San Francisco, CA; A. ir S. Jonynai, Pacific Palisades, CA.

200 dol. Dr. Vitas ir Dalia Alekna. Walnut Creek, CA; Bruno ir Apolonia Andrašiūnai, Orland Park, IL (iš viso 400 dol.); Juozas ir Janė Daunorai, Oak Lawn, IL (iš viso 500 dol.); Petras ir dr. Liuda Dirdai, Chicago, IL; Floridos Amerikos Lietuvių Klubas; Elena Gabrius, Chicago, IL; Antanas Kairaitis, Grand Rapids, MI; Vladas ir Veronika Kulbokai, Gulfport, FL (iš viso 1,200 dol.); Vitalis ir Dana Lambertai, Santa Monica, CA; Juozas ir Barbara Lukai, Grand Rapids, MI (iš viso 1,010 dol.); Adomas ir Lina Mickevičiai, Burlingame, CA (iš viso 1,000 dol.); Kostas ir Justina Pregelgauskai, Grand Rapids, MI; Alberta Astras ir Kuljit Singh, Millbrae, CA (iš viso 300 dol.); Kazys ir Genovaitė Trečiokai, Union, NJ (iš viso 500 dol.); Stasys ir Zuzana Žilevičiai, Chicago, IL; Petras ir Vanda Žolynai, Chicago, IL (iš viso 400 dol.).

155 dol. Romas ir Birutė Tervydžiai, Pleasanton, CA.

150 dol. Dr. Petras ir Stefa Kisieliai, Cicero, IL (iš viso 1,150 dol.).

125 dol. Petras ir Jadvyga Gruodžiai, Chicago, IL (iš viso 235 dol.).

102 dol. Antanas Matulionis, Plattsburgh, NY.

100 dol. A. a. Aleksandro Aleksio atminimui — Marcelė Aleksienė, Waterbury, CT; Adolfas ir Genė Armaliai, St. Petersburg Beach, FL (iš viso 600 dol.); Stasys ir Ursulė Astrai, Grand Rapids, MI (iš viso 300 dol.); dr. Leonas ir Marija Bajorūnai, Pompano Beach, FL (iš viso 400 dol.); Teresė Bakšinskaitė, Gulfport, FL (iš viso 150 dol.); dr. Stasys ir dr. Danutė Baliai, Grand Rapids, MI (iš viso 300 dol.); Vytautas ir Nijolė Baniukaiciai, Rockford, MI (iš viso 260 dol.); Stasys ir Elena Barai, Palos Park, IL (iš viso 600 dol.); Matthew ir Angelė Bentkowski, Walnut Creek, CA; Kazys Brencius, Chicago, IL; Bronė

Cizkaitė, Chicago, IL (iš viso 110 dol.); Patrick ir Marytė Currier, S. San Francisco, CA; Rimantas Dabšys, Los Angeles, CA; Vytautas ir Joana Dailidės, Crete, IL (iš viso 110 dol.); Kostas ir Jadvyga Dočkus, Cicero, IL (iš viso 185 dol.); Vilius Dundzila, Madison, WI (iš viso 450 dol.); Algirdas ir Laimutė Eitmanai, West Paterson, NJ; Aldona Echaniz, Great Neck, NY; Vytauta ir Jada Girmi, Chicago, IL; Jurga Gyltė, San Francisco, CA; A. ir J. Jadviršiai, Chicago, IL (iš viso 300 dol.); Jurgis ir Veronika Janušaičiai, Port Orange, FL; Danutė Janutienė, Berkeley, CA; Emanuelis ir Laima Jarašūnai, Santa Monica, CA; Petras ir Elena Jokubkai, Chicago, IL; Vytautas ir Romaine Jonaičiai, Grand Rapids, MI (iš viso 545 dol.); Irena Kaitytė, Chicago, IL (iš viso 300 dol.); Alfonsas ir Ona Kinduriai, Gulfport, FL (iš viso 1,357 dol.); Antonia King, Grand Rapids, MI (iš viso 350 dol.); Tadas Klimas, New York, NY; Ina Kozel, Oakland, CA; Vladas ir Marcelė Leliai, Rochester, NY; Antanas ir Janina Mačiuliai, Belmont, CA; Julius ir Paulina Mačiuliai, Chicago, IL; Zina Mackevičienė, Chicago, IL; Kazys ir Elena Majauskai, Chicago, IL; dr. Česlovas Masnaitis, Thompson, CT (iš viso 695 dol.); Julius ir Regina Matonai, Chicago, IL; Jurgis Matusovičius, Chicago, IL (iš viso 200 dol.); Vaclovas ir Vanda Mažeikai, Park Ridge, IL (iš viso 200 dol.); Neo Lituanių Orkestras — per Algi Modesta, Chicago, IL; Marija Noreikienė, Putnam, CT (iš viso 180 dol.); Jonas ir Veronika Paoviai, Grand Rapids, MI (iš viso 700 dol.); Julius Paulėnas, Cicero, IL (iš viso 350 dol.); George Paulikas, Palos Verdes Estates, CA; Antanas ir Dalilė Polikaiciai, Westlake Village, CA; Vacius Prizgintas, Hollywood, CA (iš viso 825 dol.); Valentinas, Ana ir Dana Račiūnai, Chicago, IL; Liuda Raubienė, Grand Rapids, MI (iš viso 300 dol.); Julius ir Irena Raulinaičiai, Glendale, CA; Anthony ir Bronislava Reventai, Gulfport, FL; Ona Rinkienė, St. Petersburg, FL (iš viso 340 dol.); Algirdas ir Aušra Sauliai, Clarendon Hills, IL (iš viso 200 dol.); a.a. Vytauto J. Savicko atminimui — Savickių šeima, Bristol, RI; Algirdas ir Dana Šilbajoriai, Richmond Hill, NY (iš viso 225 dol.); Ona Šiljūnienė, Chicago, IL (iš viso 200 dol.); a.a. Kazio Simėno atminimui — Marjorie Beckman, New York, NY; Marijos Nekalto Prasidėjimo Sesele, Putnam, CT (iš viso 250 dol.); Vytautas ir Aldona Šoliūnai, Lemont, IL; Jonas ir Rūta Spurgiai, Chicago, IL; a.a. John A. Stokus atminimui — Bertha Stokus, Providence, RI; a.a. prof. dr. Prano Šveikausko atminimui — Antanas ir Lucija Sperauskai, New York, NY; V. ir I. Tamošaičiai, Los Angeles, CA; Jonas Treška, Jr., Grand Rapids, MI (iš viso 220 dol.); Jonas ir Ona Treškai, Grand Rapids, MI (iš viso 260 dol.); Aleksas ir Prima Vaškėliai, Springfield, PA (iš viso 150 dol.); Jonas ir Aldona Venckai, Santa Monica, CA; Birutė Vindašienė, Palos Hills, IL (iš viso 120 dol.); Jim ir Siga Weber, San Francisco, CA; Women's Alliance Chapter No. 42, Grand Rapids, MI.

90 dol. Linda Bendoraitis, Hollywood, FL; Aldona Echaniz, Great Neck, NY (iš viso 190 dol.); Arvidas Jarasius, Westminster, CO.

75 dol. A. ir P. Jasai, Chicago, IL (iš viso 125 dol.).

60 dol. Kazys Daulys, Chicago, IL (iš viso 85 dol.); a.a. dr. Jono Žemaičio atminimui — Bruno ir Jūratė Duvilai, Oakbrook Terrace, IL.

50 dol. Ramunė Ambrozaitytė, San Francisco, CA; Juozas ir Edith Blažiai, Holliston, MA (iš viso 210 dol.); Arūnas Bludnikas, Grand Rapids, MI; Vaclovas Butkus, Great Neck, NY (iš viso 110 dol.); Čikagos Skautų-tėjų Tuntai ir Vidurio Rajono Vadija — per Antaną Paužuolį; Valentina Dailidienė, Albuquerque, NM; Ona Dudkin, Grand Rapids, MI; Paul ir Luci Duggan, Wyoming, MI; Aldona Gaigalienė, Lafayette, CA; a.a. Algirdo Grybausko atminimui — Alfonsas ir Marija Soteliai, Baltimore, MD; Zigmās Grybinas, O'Fallon, IL (iš viso 215 dol.); Aida Smalinskaitė Harris, Concord, CA; Petras Indreika, Pleasanton, CA (iš

viso 170 dol.); Povilas Jančiauskas, St. Petersburg, FL (iš viso 150 dol.); Juozas Jonaitis, Grand Rapids, MI (iš viso 90 dol.); Bronius Juodelis, Downers Grove, IL (iš viso 450 dol.); a.a. Henriko Kačinsko atminimui — Vytautas ir Ona Baltučiai, Sunnyhills, FL (iš viso 350 dol.); Martinas ir Eva Kleinaičiai, St. Petersburg, FL (iš viso 100 dol.); Albinas Kurkulis, Chicago, IL; Ignas ir Marytė Kušlikai, Grand Rapids, MI (iš viso 250 dol.); Viktoras ir Sofija Lastai, Grand Rapids, MI (iš viso 560 dol.); Anelė Lukoševičiūtė, Grand Rapids, MI (iš viso 550 dol.); Valentinas ir Aldona Marčiai, Chicago, IL (iš viso 60 dol.); Vladas Matulis, Grand Rapids, MI; Antanas ir Liucija Mažeikai, Marina Del Ray, CA; Pranas ir Ona Michelevičiai, St. Petersburg Beach, FL (iš viso 70 dol.); Algis Pabarčius, San Francisco, CA; Petras ir Anelė Povilaitė, Great Neck, NY (iš viso 250 dol.); Juozas ir Lili Pupiai, Los Angeles, CA; Alfonsas Samušis, Richmond Hill, NY; Maria Skirgaudas, San Diego, CA; Mintautas ir Dalia Sodeikai, Torrance, CA; Algirdas Trasikis, Griffith Park, CA; a.a. motinos Augustės Traurimienės atminimui — prof. Martin Traurimas, Fremont, NE; Feliksas Valaitis, Chicago, IL (iš viso 100 dol.); Aldona Veselkienė, Chicago, IL; Česlovas ir Renata Žilioniai, Palos Heights, IL (iš viso 60 dol.).

40 dol. Vladas ir Konstancia Kartanai, Seminole, FL; Antanas ir Aldona Paškai, Rochester, MI; Mečys ir Irena Šilkaičiai, Palos Hills, IL; Birutė Žemaitienė, Chicago, IL.

35 dol. Gintautas Kazlauskas, Oak Park, IL (iš viso 70 dol.); Jonas Vaicaitis, St. Petersburg, FL (iš viso 100 dol.).

30 dol. Bronius Bakšys, West Hartford, CT; A. Daunys, Port Washington, NY (iš viso 40 dol.); dr. Augustinas Laucis, Mt. Olive, IL; Vincenta Leskaitis, Santa Barbara, CA; Henrikas Miklas, Great Neck, NY (iš viso 205 dol.); Antanas ir Ani Titeniai, Chicago, IL; Ramojus Vaitys, Northfield, IL (iš viso 50 dol.); dr. Daina Variakojis, Chicago, IL (iš viso 110 dol.).

25 dol. Ron ir Teresa Bode, Wyoming, MI (iš viso 65 dol.); Birutė Bružaitė, Oakland, CA; O. Būdelis, Chicago, IL; Ona Burneikienė, Chicago, IL; Vincas Butvydas, Parsippany, NJ; Juozas ir Aldona Dačiai, Norwood, MA (iš viso 50 dol.); Brenda Duke, San Francisco, CA; Viktoras ir Salomėja Endriūnai, Chicago, IL; Antanas Girginas, Grand Rapids, MI; Algis Gustaitis, Long Beach, CA; Lilė Kaminskis, Palos Verdes Estates, CA; Albinas ir Angelė Karniai, St. Petersburg Beach, FL (iš viso 140 dol.); Ona Karosienė, Lemont, IL (iš viso 125 dol.); kun. Vaclovas Katariskis, Dayton, OH; kun. Jonas Krivickas, Putnam, CT (iš viso 1,075 dol.); Aldona Krulikiene, St. Petersburg Beach, FL; Algimantas ir Teresė Landsbergiai, Upper Marlboro, MD; Pranas ir Jean Lekučiūnai, Fruitport, MI (iš viso 105 dol.); Miami Lietuvių Klubas — per Pijū Lapinską, Miami, FL (iš viso 165 dol.); Juozas ir Izabelė Naujaliai, Cicero, IL; Vaclovas Puras, Grand Rapids, MI; dr. Jonas ir Ramunė Račkauskai, Oak Lawn, IL (iš viso 35 dol.); V. Raulinaitis, Rancho Mirage, CA; Alice Rock, Grand Rapids, MI; Materas ir Lida Šimanskai, Cicero, IL (iš viso 95 dol.); Povilas Sodeika, Willard, OH; Val ir Natalie Sodeika, Cicero, IL; Laima Šopytė, San Francisco, CA; Constantine ir Vida Stankai, Oak Lawn, IL; A. ir J. Strijauskai, St. Petersburg, FL; Veronika Širmulienė, Chicago, IL; Juozas ir Aldona Sulaičiai, La Grange Park, IL; Vincas Suopys, Melrose Park, IL; Victor ir Anne Szeiva, Grand Rapids, MI; Anthony ir Helen Yakaičiai, Franklin Square, NY (iš viso 235 dol.).

20 dol. Stasys Antonaitis, Chicago, IL; Antanas Audronis, Glendale, CA; Juozas Briedis, Chicago, IL; Jonas Budrikis, St. Petersburg, FL; Eufemija Cibienė, Great Neck, NY (iš viso 70 dol.); Pranas ir Elena Frejeriai, Grand Rapids, MI; Tadas ir Ina Jasaičiai, Great Neck, NY (iš viso 70 dol.); Malvina Jonikienė, Lemont, IL; Juozas Kaklauskas, Cleveland, OH (iš viso 75 dol.); Julius Karsas, Chicago, IL (iš viso 70 dol.); Ignas

Kazlauskas, Great Neck, NY (iš viso 340 dol.); Petras Klimavičius, Worcester, MA (iš viso 30 dol.); Alfonsas ir Marija Končiai, Livonia, MI; Rita Kovas, Tiburon, CA; Aldona Mazur, Grand Rapids, MI; Vanda Milavickienė, Chicago, IL; Joseph Molis, Worcester, MA (iš viso 40 dol.); M. Momkus, Chicago, IL (iš viso 65 dol.); Bronius Mudenas, Worcester, MA; Bronius ir Praurima Murinai, Melrose Park, IL (iš viso 40 dol.); Joe

ir Josephine Neverauskai, Munster, IN; Vytautas Remeikis, Cicero, IL; Bronius Šliažas, Chicago, IL (iš viso 55 dol.); Juozas ir Kazimiera Sniečkai, Cleveland, OH (iš viso 240 dol.); Vladas Stropus, Chicago, IL; Vilhelmina Stuoģis, Evanston, IL; Alfonsas ir Onutė Vindašiai, Saratoga, CA; Jonas ir Irena Vilgaliai, Great Neck, NY (iš viso 135 dol.); Vytautas Žukas, Great Neck, NY (iš viso 65 dol.); Kazys Žygas, Grand Rapids, MI (iš viso 40 dol.).

18 dol. Kun. Jonas Velutis, Chicago, IL (iš viso 140 dol.).

17 dol. Juozas ir Petronėlė Tamašauskai, Putnam, CT (iš viso 72 dol.).

15 dol. Daumantas Dikinis, Sonoma, CA; Ipolitas ir Valerija Jokšai, Miami, FL (iš viso 65 dol.); Aleksas ir Sofija Kikilai, Evergreen Park, IL; Juozas ir Giedrė Kontčiai, Westchester, IL (iš viso 90 dol.); B. Stangenbergienė, Cicero, IL; Aleksas ir Bronė Urbanai, St. Petersburg, FL; Jurate Vaitkus, Rocky Hill, CT.

12 dol. Vytas ir Irena Radžiai, Chicago, IL.

10 dol. Elena Bacevičienė, St. Petersburg Beach, FL; Casimir ir Sofija Beigai, Chicago, IL; Vytautas ir Danutė Bindokai, Chicago, IL; Eugenija Bogutienė, St. Petersburg Beach, FL; Rimas ir Roma Česoniūnai, Marietta, GA; Steve ir Genovaitė Everlyni, Hot Springs, AR (iš viso 30 dol.); Helen Gillus, Worcester, MA; Stasys ir Irena Ilgūnai, Rochester, NY; Vytautas Juodišius, Chicago, IL; Peter Juska, Ho Ho Kus, NJ; Juozas ir Ona Kamaičiai, St. Petersburg, FL (iš viso 20 dol.); Juozas Kizlauskas, Cicero, IL; Victor ir Mary Krauchunas, Chicago, IL; Mikalina Krutkevičius, Cicero, IL (iš viso 20 dol.); Vaclovas ir Valeria Lescinskai, Kudirkienė, Waterbury, CT (iš viso 252 dol.); Julius ir Paulina Mačiuliai, Chicago, IL; Kazys ir Elena Majauskai, Chicago, IL; Stasys Nutautas, Woodhaven, NY; Frank Petrauskas, Syracuse, NY; Silvija Radionovaitė, Elinwood, CT; Algimantas Sparkevičius, Las Cruces, NM; Leonardas Surkevičius, Chicago, IL; John Uzabal, Alexandria, VA; Antanas Vyčas, Calumet Park, IL (iš viso 22 dol.); Wally and Wayne Photography, Norwalk, CA.

1 dol. A. Gedmintas, Oneonta, NY; Petras Treška, Grand Rapids, MI.

Pagal pasižadėjimus gauta:

3,000 dol. Vytautas ir Gražina Kamantai, Grand Rapids, MI (įmokėta 3,250 dol.).

1,000 dol. Dr. Kazys Ambrozaitis, Chesterton, IN (įmokėta 1,200 dol.); Antanas, Ona, Eglė ir Uosis Juodvalkiai, Chicago, IL (įmokėta 1,100 dol.); Rimvydas ir Genė Rimkai, Western Springs, IL (įmokėta 1,240 dol.); a.a. Onos Tonkūnienės atminimui — Ritonė ir Teodoras Rudaičiai, Oak Lawn, IL (įmokėta 1,000 dol.).

500 dol. Irena Baleišienė, Chicago, IL (įmokėta 500 dol.); Kazys ir Juzelė Laukaičiai, Hinsdale, IL (įmokėta 450 dol.); a.a. Algimanto Mackaus atminimui — Margelė Mackienė, Cicero, IL (įmokėta 560 dol.); Kazys Pabedinskis, Chicago, IL (įmokėta 500 dol.).

400 dol. Julius Botyrius, Ridgewood, NY (įmokėta 440 dol.); Walter Klossis, Maspeth, NY (įmokėta 400 dol.).

300 dol. Dr. Juozas ir Magdalena Kriaučiūnai, Putnam, CT (įmokėta 400 dol.).

100 dol. Eugenija, Ofelija, Daiva ir Aldis Barškeičiai, Chicago, IL (įmokėta 50 dol.).

Aukų spalio mėnesį surinko:

Grand Rapids Lešų Teikimo Komitetas — per Juozą Luką 2,442 dol. (iš viso 6,102 dol.); JAV LB Brighton Park apylinkė, per Salomėją Daulienę 200 dol. (iš viso 2,720 dol.); JAV LB Great Neck apylinkė, per V. Butkį 390 dol. (iš viso 1,595 dol.); JAV LB Lemont apylinkė, per Kazį Laukaitį 300 dol. (iš viso 3,289.61 dol.); JAV LB Los Angeles apylinkė, per Danguolę Navickienę 3,830 dol.; JAV LB Putnam apylinkė, per Juozą Kriaučiūną 430 dol. (iš viso 2,465 dol.); JAV LB San Francisco apylinkė, per Albertą Astraitę Singh 3,380 dol.

Įvairių kraštų lietuviai aukojo:

AUSTRALIJA

100 dol. ALB Melbourne apylinkės valdyba; A. Butkutė; Melbourne Katalikių Moterų Draugija; a.a. tėvo Karolio Prašmuto atminimui — Zita Prašmutai, Linas ir Ona Prašmutaitė; A. Zamoiskis (iš viso 120 dol.); Česys ir Ona Zamoiskiai.

KAROLINAI SEKASI

Mūsų tautietė Karolina Nendrė Masiulytė jau kelinti metai džiugina Prancūzijos gyventojus savo televizijos škieais ir vaidyba teatre.

Baigusi garsiojo Charles Dullin dramos studiją ir Paryžiaus Rue Blanche konservatoriją, Karolina reiškėsi klasikinio teatro rolėse, kol sukūrė savo pirmąjį vienos moters spektaklį — "One woman show" — Sou' pap' kavinės teatre, Paryžiuje 1982 m.

Šis jos pačios parašytas spektaklis teatro kritikų labai gerai įvertintas. Šveicarijoje, kur ji buvo pakviesta dalyvauti Pully humoro festivalyje, Karolina suvaidino savo pastatymą "Kodėl tai taip"? Laikraštis "La Suisse" apie Karoliną tarp kitko rašė: "...Per kelis škieus ji apskalo sunkius egzistencijos momentus ir... nuogąstis virsta humoru. Išsamus, jautrus kandydantis tekstas eina tiesiai į širdį".

"La Tribune-LeMatin" pastebėjo jog Karolina turi "tikros humoristės žvilgsnį ir aštrų stebėjimo pojūtį". Gazette de Lausanne, gerai įvertinęs Karolinos vaidybą, apie spektaklį rašė taip: "Pastatymas atskleidžia keletą veiksmo vystymosi išraiškų. Tekstas sumanus, niuansuotas. Detale po detalės, tartum mįslė, vystosi veiksmas, kuris paašškėja tik pabaigoje. Pabrėžtinas autorinis talentas, kurio taip trūksta mūsų epochoje".

O dienraštis "24 heures" jos spektaklį aprašė po didele antrašte "Šio vakaro emocija", pabrėždamas, kad "publika užtarnauti sukėlė skambį ir entuziastišką ovacijų Karolinai kuri per eilę škieių patvirtino stebinantį scenos įvaldymą... Kokia asmenybė!... Karolina sugeba paversti juokais pačias įkyriausias kasdienes situacijas...".

Po tokių gerų vertinimų ir po antrojo labai vykusio jos sukurto "vienos moters spektaklio" "Kodėl tai visad taip pat?", suvaidinto Conflans-Sainte Honorine kavinės teatrų festivalyje, kurį globojo ministras Roc-

card, Karolinai atsidarė nauji keliai.

Ją pakvietė nuolat vaidinti savo teatre žinomas autorius, žurnalistas ir režisierius Philippe Bouvard. To teatro vaidinimai-škieiai perduodami kas vakarą per prancūzų televiziją (antras kanalas). Tuo pat metu Bouvard trupė su Karolina vaidino škieus visą pereiną vasarą Paryžiaus St. Georges teatre, o žiemą ir šį pavasarį Karolina kasdien vaidino P. Bouvardo komediją "Dvigubas Židynys" Paryžiaus La Potiniere teatre.

Reikia pažymėti, kad tą spektaklį gerai įvertino Paryžiaus spauda ir Karolinos nuotraukų buvo "Le Figaro-Magazine", "VSD", "France Soir", "Tele 7 jours" ir kituose žurnaluose ir laikraščiuose.

Bouvard teatro televizinės programos labai populiarios — jas seka apie 16 milijonų žiūrovų. Karolina čia jau suvaidino daugiau kaip šimtą kartų savo parašytus škieus.

"Dvigubas Židynys" ("Double Foyer") jau irgi atšventė savo 50-tąjį pastatymą, ir su pasisekimu, atrodo, eis iki 100-tojo. Teatro salė nuolat pilnutėlė. Prancūzai mėgsta, jei ne gyvenime, tai bent teatre, užmiršti rūpesčius ir nuosirdžiai pasijuokti.

Nenuostabu, kad žmonės, ypač jaunimas, Karoliną atpažįsta transporte, gatvėse, restorane — kur ji beapsirodytų, ir galim pasidžiaugti, kad ir mes turim savo žvaigždę lietuvių Paryžiuje.

Prancūzų spaudoje ji pristatoma kaip lietuvaite.

J. Zon.
"Europos Lietuvis"

— Lietuviška filatelija kelia vis didesnę susidomėjimą pašto ženklų rinkėjų tarpe. Ypač ja domisi Europoje vokiečiai ir lenkai. Yra numatytos korespondenciniu būdu varžytinės (mail sale). Sąrašą galima gauti: Ausarius Exchange, 221 West Main St., St. Charles, IL 60174.

20 dol. P. Butkus; J. ir J. Petraičiai; V. Šalkūnas; V. Vaitiekūnienė; A. Zubras.

10 dol. J. Kvietai; S. Lukaitis; A. Medžiūšis; J. Pranckūnas; A. Ročius; F. Ročius; J. Rubas; D. Sadauskaitė; H. Stakuvienė; S. Šiuškis; Jonė Žitkevičienė.

5 dol. G. ir K. Kymantai; E. Margan-Marganavičius; V. Pažereckas; J. Seliokas; V. Šukevičius; B. ir J. Tamošūnai.

25 dol. E. G. Kuchalskis; K. Stankus.

20 dol. A. Danaitis; D. Danaitis; V. Danaitis; E. Daniliūnas; J. Karasiejus; Vincas Paulionis (iš viso 120 dol.).

URUGUAJUS

100 dol. Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija; Urugvajaus Lietuvių Parupija.

20 dol. Vytautas Dorelis; Albina Mlisašūtė.

VOKIETIJA

200 dol. Kun. Alfonsas Bernatonis.

PLB valdyba ir PLB Fondo vadovybė labai dėkinga visiems aukotojams už PLB LITUANISTIKOS KATEDROS įsteigimą. PLB Fondo vadovybė savo darbą tęsia toliau ir prašo Jūsų aukų bei testamentinių palikimų PLB LITUANISTIKOS KATEDROS ateičiai darbams ir papildomoms studijoms. Dabar gaunami pinigai bus laikomi specialiame Stasio Barzduko vardo fonde ir skiriami Katedros plėtimui, kitų lietuvių profesorių atskvietimui specialioms paskaitoms, lituanistikos seminarų bei leidinių ruošimui ir panašiai.

Visos aukos gali būti nurašomos nuo pajamų mokesčių JAV ir Kanadoje, ID No. 36-3097269. Prathau čekių rašyti ir siųsti: Lithuanian World Community Foundation, 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636.

Linkime visiems linksmų šventių ir laimingų 1987 metų.

Vytautas Kamantas
PLB Fondo pirmininkas
Nijolė Balzarienė
PLB Fondo reikalų vedėja

Palydint senus metus

(atkelta iš 3 psl.)

birželio 27 - liepos 24 Midwest Museum of American Art, Elkhart, Ind.

Skulptorius Vytautas Kašuba Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai paminėti sukūrė medalį, kurio viena pusė vaizduoja karalių Mindaugą, kunigaikščius Jogailą ir Vytautą, o antroji — Vilniaus katedrą. Pirmasis medalis nukaldintas liepos 24 Danbury, Conn. Medaliaus komiteto pirmininkė yra Loreta Stukienė.

Pauliaus Jurkaus, Darbininko redaktoriaus, rašytojo ir dailininko, kūrybos šventė įvyko rugsėjo 13 - 14 Brooklyne, Kultūros Židinyje. Vyko parodos, banketo metu išklaudyta poeto Bernardo Brazdžionio paskaita, Perkūno dainavimas, gausybė sveikinimų. Paminėta P. Jurkaus 70 metų amžiaus sukaktis.

Lituanistikos katedrą Chicagoje steigiant spalio 4 išmokėta pa skutinė dalis iš 600,000 dol.

Teatro festivalis, rengiamas JAV LB Kultūros tarybos (šiemet vadovauti buvo pakviestas Petras Petrutis), įvyko lapkričio 27 - 30 Chicagoje.

"Draugo" dienraščio 34-to romano konkurso vertinimo komisija posėdyje slapto balsavimu nutarė jokios premijos neskiirti.

Kun. prof. Antanui Rubšui paskirta 2000 dol. Ateitininkų Federacijos St. Šalkauskio premija už veikalą "Raktas į Senąjį Testamentą".

Rašytojas Anatolijus Kairys, Chicago, Ill., laimėjo "Dirvos" novelės konkursą.

Rašytojui Vaciuui Kavaliūnui paskirta 1000 dol. Clevelando Lietuvių Klubo premija.

A. Šlutas susuko VII-tos tautinių šokių šventės spalvotą garšinę vaizdajuostę.

Lietuvių Rašytojų Draugijos premija šiemet nebuvo paskirta.

Visuomeniniame gyvenime

Los Angeles, Calif., vasario 1 - 2 vyko aštuonioliktosios politinės studijos, kurių tema: "Atsiliepiant į laiko problemas".

"Tėviškės Aidai", Australijos lietuvių savaitraštis, leidžiamas Melbourne, vasario 11 atšventė 30 m. veiklos sukaktį. Dabartinis redaktorius yra kun. dr. Pranas Daukyns.

Kun. Domininkas Počius, Kearny, N.J., Sopulingosios Dievo Motinos lietuvių parapijos klebonas, gegužės 21 pakeltas į prelatus.

Tautos Fondo suvažiavimas vyko gegužės 3 Brooklyne, Kultūros Židinyje.

Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, švenčiąs konsularinės tarnybos 50 metų sukaktį, buvo specialiai pagerbtas gegužės 24 Los Ange-

les, Calif., įvykusiame Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos XIX seime.

Kanados Lietuvių Kunigų Vienybės suvažiavimas įvyko gegužės 27 Toronte.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 100 metų veiklos minėjimas ir seimas vyko birželio 30 — liepos 3 Chicagoje.

XXXIII-čioji Europos lietuviškųjų studijų savaitė vyko Salzburgėje, Austrijoje, liepos 26 - rugpjūčio 3.

Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės seimas įvyko rugpjūčio 6 - 7 Allentown, Pa.

Lietuvos vyčių seimas įvyko rugpjūčio 7 - 10 Allentown, Pa. Ateitininkų jubiliejinė stovykla Dainavoje vyko rugpjūčio 10 - 14, o nepaprastoji konferencija rugpjūčio 14 - 17 Toronte.

Lietuvių Katalikų Susivienijimo seimas ir 100 metų sukakties minėjimas vyko rugpjūčio 14 - 17 Wilkes Barre, Pa.

Putnamo Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys Amerikon atvyko prieš 50 metų (rugpjūčio 18).

Britanijos lietuvių diena įvyko rugpjūčio 23 Derby, Anglijoje.

Lietuvių Krikščionių Demokratų suvažiavimas įvyko rugsėjo 20 - 21 Chicagoje Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Lietuvių Fronto Bičiulių konferencija įvyko rugsėjo 26 - 28 Jaunimo Centre, Chicagoje.

BATUNO veiklos 20 metų sukaktį minint, rugsėjo 12 įvyko banketas Jungtinėse Tautose, diplomatai valgomajame.

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas ir Antano Olio atmintinis pagerbimas įvyko spalio 18 Chicagoje Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Lietuvių Katalikų Religines Salpos 25 m. veiklos sukaktis paminėta spalio 25 Šv. Patriko katedroje ir Waldorf Astoria viešbutyje.

Dr. Kazys Bobelis, Vliko valdybos pirmininkas, spalio 27 New Yorke gavo Ellis Island medalį, pagerbiantį įvairių tautinių grupių atstovus.

Vliko seimas vyko lapkričio 8 - 9 Londone, Anglijoje.

JAV LB XI-oji taryba posėdžiavo lapkričio 14 - 16 North Elizabeth, N.J.

Lietuvių Fondas padidino savo kapitalą. Metų pradžioje LF turėjo 3,267,777 dol., o rugpjūčio 31 — 3,449,446 dol. Per visą savo veiklos laikotarpį LF kultūrinei veiklai remti yra paskyręs 1,792,586 dol.

Rita Bureikaitė iš Los Angeles, Calif., gabią pasireiškusi lietuvių jaunimo veikloje, nuo liepos mėn. pradžia dirba Baltuosiuose Rūmuose, Washington, D.C.

Visuomenininko premija (500 dol. parūpino kun. dr. J. Prun-

skis) paskirta Vytautui Doreliui Urugvajuje, Montevideo mieste pasižymėjusiam visuomenine ir muzikine veikla. Premijų skyrimą tvarko Pasaulio lietuvių katalikų bendrija.

Baltijos tautų 7 asmenų delegacija birželio 12 buvo priimta Baltuosiuose Rūmuose JAV prezidento Ronald Reagan. Iš lietuvių dalyvavo Alto pirm. T. Blinstrubas, JAV LB Krašto valdybos pirm. A. Gečys ir Jungtinio Pabaltiečių nacionalinio komiteto pirm. dr. J. Valaitis.

Okupuotoje Lietuvoje

Vysk. Julijonui Steponavičiui, Vilniaus arkivyskupijos apaštaliniam administratoriui, suėjo trys sukaktys: 25 metai vyskupystės, 50 metų kunigystės (birželio 21) ir 75 metai amžiaus (spalio 18). Baltų Laisvės lyga, Los Angeles, Calif., spalio 18 sukaktutininkui įteikė specialų žymenį. Už Žagarėn ištremtą vyskupą žymenį priėmė vysk. Paulius Baltakis, OFM.

Kun. Juozas Zdebskis, vienas iš penkių tikinčiųjų Teisėms Ginti Komiteto narių, vasario 6 žuvo automobilio katastrofoje. Spėjama, ka tai buvo KGB suplanuota ir įvykdyta auto avarija.

Prelatas ir poetas Kazimieras Žitkus vasario 24 mirė Kaune.

Juozas Grušas, rašytojas - dramaturgas, eidamas 81 metus, mirė gegužės 21.

Ona Žukauskienė, saviveiklinio "Ritos" teatro darbuotoja Vilniuje, visuomenininkė, aktorius Vitalio Žukausko motina, liepos 24 mirė Kaune.

Kun. docentas Vladas Michelevičius paskirtas Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos vyskupu augziliaru.

Žalgiris, Lietuvos krepšinio komanda, laimėjo Sovietų Sąjungos pirmenybes ir aukso medalį.

Sukaktys

Sausio 16 kun. dr. Jonas Gutauskas, buvęs Vytauto D. universiteto profesorius ir dirbęs Kanados lietuvių tarpe, sausio 16 sulaukė 80 m. amžiaus. Sukaktutininkas mirė lapkričio 6 Mississauga, Ont.

Vasario 4 kun. Antanas Sabaliauskas, salezietis, Kinijos misionierius ir garsus pamokslininkas lietuvių kolonijose, šventė 80 m. amžiaus sukaktį.

Vasario 26 Balys Gajauskas, vienas iš žymiausių lietuvių sąžinės belaisvių, vasario 26 paminėjo 60 m. amžiaus sukaktį Kučino griežto-rezimo lageryje.

Kovo 15 Paryžiuje 80 m. amžiaus sukaktį atšventė Elena Turauskienė, visuomenininkė, plačiai pasireiškusi tarptautinėje veikloje.

Gegužės 13 kun. Jonas Petrauskas, MIC., Marianopolio, Thompson, Conn., aukštesniosios mokyklos ilgametis direktorius, paminėjo 70 m. sukaktį.

Gegužės 26 prel. Jonas Balkūnas, P.A., žymus Amerikos lietuvių veikėjas, St. Petersburg Beach, Fla., paminėjo kunigystės 60 metų sukaktį.

Gegužės 25 kun. Antanas Dranginis, Baltimorės Šv. Alfonso lietuvių parapijos klebonas, paminėjo kunigystės 30 metų sukaktį.

Birželio 1 Montrealyje įvyko kun. J. Aranausko, SJ, pagerbimas, jam švenčiant 70 metų amžiaus sukaktį.

Birželio 23 80 metų amžiaus sukaktį atšventė rašytojas, poetas ir redaktorius Antanas Vaičiulaitis.

Liepos 21 80 m. amžiaus sulaukė visuomenininkas prof. dr. J. Meškauskas.

Liepos 13 Clevelande gyvenantis dr. Juozas Skrinška, profesionalas, darbuotojas ir visuomenininkas, atšventė 70 m. amžiaus sukaktį.

Prel. Kazimieras Dobrovolskis, gyvenantis Romoje, kunigystės 50 metų sukakties proga popiežiaus pakeltas į Garbės prelatus.

Liepos 4 rašytojas ir laureatas Jurgis Gliuda, Los Angeles, Calif., atšventė 80 m. amžiaus sukaktį.

Liepos 27 rašytojas, dramaturgas ir laureatas Jurgis Jankus, Rochester, N.Y., atšventė 80 m. amžiaus sukaktį.

Rugsėjo 30 Lietuvos skautų pirmūnas, skautų idėjų puoselėtojas ir rašytojas Petras Jurgėla sulaukė 85 m. amžiaus.

Lapkričio 1 muzikas ir kompozitorius Juozas Stankūnas atšventė 80 m. amžiaus sukaktį.

Lapkričio 1 kun. Vincas Andriška, Miami lietuvių kapelionas, paminėjo kunigystės 50 m. sukaktį.

Lapkričio 25 rašytojas Balys Gaidžiūnas, Clevelande, paminėjo 75 m. amžiaus sukaktį.

Gruodžio 11 kun. Jonas Borevičius, SJ, Chicagoje atšventė 80 m. amžiaus sukaktį.

Mirtys

Sausio 1 mirė prel. dr. Petras Celičius, gyvenęs Los Angeles, Calif., artumoje, pasireiškęs ateitininkų veikloje, dirbęs įvairiose lietuvių parapijose ir vysk. A. Deksnio įstaigoje Vokietijoje.

Sausio 31 Caracas mirė kun. Antanas Perkumas, ilgametis Venecuelos lietuvių kapelionas, salezietis, dirbęs Kinijos misijoje.

Vasario 20 Montrealyje mirė kun. Stasys Kulbis, SJ, skrajaujantis Kanados lietuvių kapelionas, aplankęs daugybę lietuvių kolonijų ir jaunimo stovyklų.

Kovo 27 Putnam, Conn., mirė Aleksandras Mantautas, garbės šaulys, visuomenininkas.

Gegužės 9 Hot Springs, Ark., mirė kun. Petras Patlaba, gimnazijos kapelionas, ilgai dirbęs Cicero Šv. Antano lietuvių parapijoje.

Birželio 4 Sun City, Arizonoje, mirė brigados generolas Vladas Mieželis.

Birželio 11 New Yorke mirė dr. Antanas Snieška, daugelio lietuvių uolus gydytojas.

Birželio 22 vysk. Ansas Trakis, evangelikų liuteronų vyskupas, Tėviškės parapijos steigėjas ir klebonas, mirė Chicagoje.

Liepos 14, sulaukęs 76 m. amžiaus, mirė ilgametis Lietuvos pašto pareigūnas Pranas Salpukas.

Liepos 16 St. Petersburg, Fla., mirė Simas Kašelsonis, Dirvos novelių ir romano konkursų mecenatas, sulaukęs 75 m. amžiaus.

Rugpjūčio 1 Matulaičio namuose; Putnam, Conn., artėdama prie 90-tojo gimtadienio, mirė Amerikos lietuvaite Marytė Kižytė, labai daug pasidarbavusi informacijos apie Lietuvą srityje.

Rugsėjo 18 Bostone mirė Sibiro kalinė Elena Jučiūtė, šaulė, žinoma paskaitininkė ir ypač

ATEIKITE VISI PRISPAUSTIEJI

Prieš dešimt metų Valstybės departamento Politinės globos skyrius per metus gaudavo porą šimtų prašymų suteikti politinę globą JAV, bet dabar ši įstaiga per metus gauna 30-40,000 tokių prašymų ir dėl to šiuo metu yra susidariusi apie 170,000 tokių sprendimo laukiančių prašymų atsarga. Nieko čia nepadeda ir į New Yorke uostą įplaukiant stovincios Laisvės statulos iškeltas žibintas, kviečiantis visus prispaustusius ir vargstančius pašinaudoti šio krašto teikiama globa.

Laikai, kada kiekvienas persekiojamasis galėjo tikėtis susirasti čia prieglaudą ir globą, yra praėję. Tik užsilikusiu prašymų srautu reikėtų dabar apie pusantų metų laiką.

Pagal kongreso priimtą imigracijos įstatymą, kuris buvo surašytas pagal Jungtinių Tautų priimtus pageidavimus, politinės globos ieškąs asmuo turi būti pabėgėlis, atsidūręs už savo krašto ribų, ir negalįs ar nenorįs dėl gerai pagrįstos persekiojimo baimės dėl savo rasės, religijos, priklausymo tam tikrai socialinei grupei, ar dėl savo politinių pažiūrų grįžti į savo kraštą.

Liepos 4 rašytojas ir laureatas Jurgis Gliuda, Los Angeles, Calif., atšventė 80 m. amžiaus sukaktį.

Liepos 27 rašytojas, dramaturgas ir laureatas Jurgis Jankus, Rochester, N.Y., atšventė 80 m. amžiaus sukaktį.

Rugsėjo 30 Lietuvos skautų pirmūnas, skautų idėjų puoselėtojas ir rašytojas Petras Jurgėla sulaukė 85 m. amžiaus.

Lapkričio 1 muzikas ir kompozitorius Juozas Stankūnas atšventė 80 m. amžiaus sukaktį.

Lapkričio 1 kun. Vincas Andriška, Miami lietuvių kapelionas, paminėjo kunigystės 50 m. sukaktį.

Lapkričio 25 rašytojas Balys Gaidžiūnas, Clevelande, paminėjo 75 m. amžiaus sukaktį.

Gruodžio 11 kun. Jonas Borevičius, SJ, Chicagoje atšventė 80 m. amžiaus sukaktį.

Mirtys

Sausio 1 mirė prel. dr. Petras Celičius, gyvenęs Los Angeles, Calif., artumoje, pasireiškęs ateitininkų veikloje, dirbęs įvairiose lietuvių parapijose ir vysk. A. Deksnio įstaigoje Vokietijoje.

Sausio 31 Caracas mirė kun. Antanas Perkumas, ilgametis Venecuelos lietuvių kapelionas, salezietis, dirbęs Kinijos misijoje.

Vasario 20 Montrealyje mirė kun. Stasys Kulbis, SJ, skrajaujantis Kanados lietuvių kapelionas, aplankęs daugybę lietuvių kolonijų ir jaunimo stovyklų.

Kovo 27 Putnam, Conn., mirė Aleksandras Mantautas, garbės šaulys, visuomenininkas.

Gegužės 9 Hot Springs, Ark., mirė kun. Petras Patlaba, gimnazijos kapelionas, ilgai dirbęs Cicero Šv. Antano lietuvių parapijoje.

Birželio 4 Sun City, Arizonoje, mirė brigados generolas Vladas Mieželis.

Birželio 11 New Yorke mirė dr. Antanas Snieška, daugelio lietuvių uolus gydytojas.

Birželio 22 vysk. Ansas Trakis, evangelikų liuteronų vyskupas, Tėviškės parapijos steigėjas ir klebonas, mirė Chicagoje.

Liepos 14, sulaukęs 76 m. amžiaus, mirė ilgametis Lietuvos pašto pareigūnas Pranas Salpukas.

Liepos 16 St. Petersburg, Fla., mirė Simas Kašelsonis, Dirvos novelių ir romano konkursų mecenatas, sulaukęs 75 m. amžiaus.

Rugpjūčio 1 Matulaičio namuose; Putnam, Conn., artėdama prie 90-tojo gimtadienio, mirė Amerikos lietuvaite Marytė Kižytė, labai daug pasidarbavusi informacijos apie Lietuvą srityje.

Rugsėjo 18 Bostone mirė Sibiro kalinė Elena Jučiūtė, šaulė, žinoma paskaitininkė ir ypač

— "Draugo" renginių komitetas pramato ateinančių metų kovo 28 surengti Marijos aukšt. mokyklos salėje Chicagoje koncertą, kuriame dalyvaus solistai: Diana Vytell - Vaitelytė, Aldona Stempuzienė, Algirdas Brazis ir Rimas Strimaitis iš Toronto.

— Muzikas-kompozitorius kun. Bruno Markaitis, SJ, baigia komponuoti krikščionybės sukakčiai oratoriją "Baptizo vos" — "Krikštiju jus", kuriai libretą parašė poetas Bernardas Brazdžionis. Oratorija bus atlikta Toronte 1987 lapkričio 14 Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmingame paminėjime. Oratorija bus atlikta su orkestru, solistais, jungtiniu ir vaikų chorais.

Muzikas B. Markaitis yra sukūręs per 100 įvairių muzikinių kūrinių, tarp kurių yra tris kantatos, pav. "Vilniaus Varpai" ir kt., oratorija "Šimtas saulų". Jo kūrinius yra groję Baltimorus Symphony, Chicago Symphony su lietuvių Operos chorų, New Yorke Philharmonic, St. Petersburg Philharmonic, Chicago Lyric Opera ir kt. Yra dirigavęs New Yorke Interfaith chorą, kuris atliko jo kūrinių "Community Mass" Carnegie Hall.

— Marian Helpers Bulletin 1987 metų pirmame numeryje įdėjo arkivysk. Jurgio Matulaičio nuotrauką ir trumpą jo gyvenimo aprašymą.

Spalvotą biuletenį leidžia kas tris mėnesius marijonų pagalbinis centras anglų kalba Šv. Stanislavo Kostkos vardo provincija Stockbridge, Mass.

— Dainavos ansamblis iš Chicago gastroliuos Clevelande su naujais savo pastatymais "Lietuviškos Vestuvės". Ansamblui talkina Lemonto tautinių šokių grupė "Spindulus". Į Clevelandą vyksta 80 asmenų grupė. Kitos gastroliuos Toronte, Kanadoje.

— Korp! "Kęstutis" 60-ties metų paminėjimas įvyko Chicagoje lapkričio 29. Mišias už mirusius ir kovose kritusius partizanų aukoją kun. Vyt. Bagdanavičius, MIC, marijonų koplyčioje, o konventas ir priešpiečiai buvo "Dainos" restorane.

Dr. Petras Kisielius savo laiške, kurį išspausdino "Chicago Tribune" spalio 19 priminė uždarytą Klaipėdos ir kitas bažnyčias Lietuvoje, komunistų nužudytus penkis disidentus kunigus, Sibire kalinamus kun. A. Svarinską ir kun. A. Tamkevičių.

— Muziko Petro Aglinsko kompozicija pučiamųjų oktetui IKONS buvo atlikta Holzblaser ansamblio, sudaryto iš Metropolitan Philharmonic orkestro dalyvių, St. Luke's bažnyčioje New Yorke mieste.

— Nauji Darbininko skaitytojai: E. Z. Budelskis, Schiller, Ill. Užsakė kitiems: R. Juškienė, Elizabeth, N.J. — V. Bičiūnienė, Bellingham, Wa., B. Garunkštis, Rego Park, N.Y., — R. Garunkštis, Redondo Beach, Calif., B. Krokys, Philadelphia, Pa. — R. Krokys, Andalusia, Pa. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Ataujinant — višiemis 20 dol. metams.

Seserys kazimierietės, šventusios deimantinį savo vienuolinio gyvenimo jubiliejų savo motiaiskame name Chicagoje. Iš k. generalė vyresnioji M. Joanella, Mary Stephanie, M. Alfreda, M. Winifred, M. Claudia. Trūksta sesers M. Celestos, kuri savo vienuolinio gyvenimo 60 metų sukaktį šventė Villa Joseph Marie, Holland, Pa.

KALĖDINĖS DOVANOS

Besiantartinai Kalėdoms, siūlome papigintomis kainomis šiuos leidinius:

Lithuania 700 Years → 15 dol. (vietoj 18 dol.), Dail. Puzino kūrinių albumas — 20 dol. (buvo 25 dol.), Dail. J. Juodžio ir J. Bagdono albumai — 10 dol. (buvo 14 dol.), J. Gliaudos romanas "Kovo ketvirtoji" ir A. Gailiūšo "Visai atsitinka" už 10 dol. (buvo 14 dol.), A. Rannit — M. K. Čiurlionio albumas — 25 dol., A. ir A. Tamošaičių — Lithuanian National Costume — 27 dol., Straumannio — Fire and Night — 20 dol., J. Gliaudos — Agony — 12 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PAKELIAMOS KAIŅOS

Lithuanian Cookery pakeliamos iš 8 dol. į 10 dol., Lithuanian - English žodynas iš 8 dol. į 9 dol., English - Lithuanian žodynas iš 8 į 9 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol.

Darbininko prenumerata 1987 metais kainuos 20 dol. Už kalendorių — laisva auka pagal skaitytojų nuožūrą. Visi kviečiami savo auka prisidėti ir palengvinti laikraščio leidimą.

Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

GRAŽUS KASDIEN NUPLĖSIAMAS KALENDORIUS

Sieninis 1987 metų kalendorius, su lietuviška vytimi lentelėje su kiekvieną dieną nuplėšiamų lapelių. Kitoje lapelio pusėje surašyti įvairūs ir įdomūs skaitiniai. Dienų skaičiai dideli, iš tolo matomi. Kalendoriaus kaina 8 dol., persiuntimui dar reikia pridėti 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KNYGOS JAUNIMO SKAITYMAMS

Pasakos ir padavimai iš Lietuvos — 5 dol.
Močiutės pasakos — 5 dol.
Jėzus tik mumis — 4 dol.
Pratimai religiniams klausimams — 4 dol.
Pasikalbėkime, Dieve — 2 dol.
Šv. Kazimieras — 2 dol.
Visos knygos tik dabar gautos. Kreiptis į Darbininko spaudos kioską: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

IŠ "DARBININKO" PRAEITIES

1926 sausio 12 Nr. 4 buvo atspausintas toks laiškas: "Darbininko" Redaktoriui (Feljetonas)

Jei manęs paklaustų, ką padaryti su "Darbininko" redaktorium, aš nei kiek neabejodamas pasakyčiau: sušaudyti!

Žmogus prakaitą lieji berenkant eiles, perrašai jas, perdirbi kaip galėdamas, nešti į paštą — žodžiu gaisrini ir laiką ir pinigų... o vis tai dėl lietuvių literatūros pakėlimo, dėl kultūros. O jis nenaudėlis! paima vienu plunksnos pamojimu sunaikina visa tai!

Sušaudyti, kaip Dievą myliu, sušaudyti!

Jis sako, kad tai iš Maironies eilių paimta.

O kas tau darbo iš kur tai paimta ar perrašyta? Kokį tu biznį turi kištiš j svetimus reikalus? O tas Maironis ar tau brolis, ar švogėris, ar globėjas koks?

Patikėk tu, neprastaburni, kad tavo Maironio niekas čia nežino ir nepažįsta! O mane Balatūr Ilgakoji pusantr šimto žmonių pažįsta. Štai tau kuo paprasčiausias išrokovimas: jei jei tu tas eiles viršuje pažymėsi, kad jos yra Maironio — tai niekas jų ir neskaitys, o jei tas pačias eiles pažymėsi mano, Baltro Ilgakojo pavarde, tai jas bent pusantr šimto žmonių perskaitys! Būtinai perskaitys! Nes jis mane labai gerai pažįsta. Dabar gi tu nors ir su savo tuščia galva pagalvok: iš ko daugiau spaudai naudos — ar iš to, kad jos neskaityt, ar iš to

kad skaito? Iš antros pusės žiūrint kaip daugiau lietuvių literatūrai naudos — ar iš to, kad ji žinoma, ar iš to, kad ji nežinoma?

Be to aš tų eilių žodis žodinis ir neperrašinėju, o daug pridėdau savo nuosavo. Štai pavyzdžiui pas Maironį yra:

*Kas vargdienį žmogų, beturtį priglaus,
Kad nulemta rūnams žibėti?
Kas širdį parodys dėl vargšo tamsaus,
Kad nėra už tai kam mokėti?*

O pas mane štai kaip išeina:

*Kas vargdienį žmogų, beturtį priglaus,
Kad nulemta rūnams žibėti?
Kas širdį parodys dėl vargšo tamsaus
Kad nėra už tai kam pinigų mokėti?*

Ar gi pas mane ne gražiau ir ne aiškiau išeina? Arba štai dar Maironis rašo:

*Antai, pažvelki, tai Vilniaus rūmai
Dunko tarp kalnų plačiai!
Naktis jį rūbais tamsiais, lyg dūmais,
Dengia... jis miega giliai!*

Jūs matote, kad tai jau atgyveno savo laikus! Tai paseno ir niekam jau nebeįdomu! Pasakykite, kad aš negeriau perdirbau? Pasi-skaitykite, štai kaip moderniškai pas mane skamba:

*Antai, pažvelki, tai Vilniaus rūmai
Dunko tarp lenkų žalčių!
Naktis jį rūbais tamsiais, lyg dūmais,
Dengia jį miegu giliu!*

Ten "kalnų plačiai", o pas mane "tarp lenkų žalčių" — o tas žiopyls redaktorius sako, kad iš Maironio perrašyta!

Arba štai Liudas Gira rašo tokias eiles:

*Braška šiaudas, byra grūdas,
Varpoj nepalieka;
"Kampe tupi, kampe tupi..."
Darbas nein per nieką!
O pas mane štai kaip skamba:*

*Braška kaulai, bėga kraujas,
Kūne nebelieka
"Kampe tupi, kampe tupi..."
Buržujus per nieką!*

Pas jį apie kokius tai grūdus, o pas mane revoliucionieriškai pasidarė! Ot, tai aš suprantu! Bet štai tas redaktorius - plunksnagraužis, nieko pats nesuprasdamas paima ir mano triušą į krepšį sugrūda!

Mažai dar jį tik sušaudyti! Pirmiausia aš jį išvirinčiau!

NAUJA PLOKŠTELĖ

APIE TAVE SVAJOJU — Los Angeles vyrų kvarteto įdainuota plokštelė. 12 lietuviškų kūrinių: Nemunas atves, Sulaukt negalėsiu, Nemunėli, Nemunėli, Pabučiavimas, Gvazdikai, Vakaruškos, Tėviškėlė, Auksinės žvaigždės, Kur gimta padangė, Tamošiaus pagavimas, Užstalės daina, Polka — lietuvių liaudies daina. Kaina 10 dol. Persiuntimui 1 dol.

Šios plokštelės įrašymą galima gauti ir (cassette) juostelėse, kaina 10 dol.

Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Laimė

Pamatęs verkiančią mažą sutę, broliukas klausia:
— Ko gi tu dabar verki?
— Puoduką sudaužiau.
— Maža bėda. Šukės laimė neša.
— O mamytė ar tai žino?

Laipsniai

Naujai paskirtas karininkas ateina aplankyti savo viršininko — majoro. Jo nėra namie.
Karininkas paskambina skambutį, bet niekas neatidaro durų. Ilgai laukia prieškambario.
Pagaliau atsidarė durys, ir išbėga majoro berniukas. Karininkas nori paimti jį už rankos, bet berniukas rankas slepia už pakalyje.
— Ne, ne! — šaukia berniukas, — esi dar per karštas. Mama sakė, kad esi dar šviežiai iškeptas karininkas, gali truputį už durų palaukti. Kada atšalsi, tada galėsiu paduoti tau savo ranką.

Žodžio vyras

— Gal galėtum, pagaliau, grąžinti man tuos penkis dolerius, kuriuos tau anuomet paskolinau?
— Žinoma, žinoma, ateinančią savaitę gausi.
— Bet juk jau tą patį sakei praeitą savaitę!
— Tai ar manai, kad aš kas savaitę savo žodį keičiu?

Deja, ne viskam

— Ar teisybė, kad tavo dėdė taip sunkiai serga, jog tu turi būti viskam pasiruošęs?
— Deja, ne viskam, bet tik palikimo ketvirtajai daliai.

Kvailas sutvėrimas

— Tur būt, nėra kvalesnio sutvėrimo, kaip višta.
— Kodėl taip manai?
— Todėl, kad ji daugiausia deda kiaušinių, kai jie yra pigiausi.

Kas kaltas

— Tu nustūmei broliuką laiptais žemėn! — šaukia mama.
— Ne, aš nustūmiau tik vieną laiptą, kitus jis pats nukrito.

mūnšaine, paskui apipilčiau garsolinu, sudeginčiau ir tada jau "prie sienos" pastatęs sušaudyčiau!
Jis pilnai to užsitarnavo!
V.D.

Daug lietuviškų knygų, plokštelių ir įvairių suvenyrų turi Darbininko administracija. Skambinti — 718 827-1351.

Svarbiais sumetimais
— Garbingai pasielgėt, išgelbėdamas tą žmogų nuo paskendimo. Gal tai jūsų giminaitis?
— Svarbesnis už giminaitį. Jis man skolingas pinigų...

Laikraščiai

— Iš kur tie mokslininkai žino, kada bus saulės užtemimas?
— Jie laikraščiuose pasiskaito...

Lažybos

Bare įraudęs vyras gyrėsi, kiek daug galįs išgerti. Tas jo gyrimasis įsipyko prašalaičiui, kuris pirmą kartą buvo užėjęs į barą.

— Gerai, — nebeiškentęs tarė jis, — išmerk štai tą kibirą alaus, tai aš užmokėsiu ir dar penkinę pridėsiu.

Pagyrynas padėjo geriamąjį bokalą ir išsmuko pro duris. Netrukus grįžo ir paprašė, kad barininkas prileistų kibirą alaus. Labai greit išgėrė tą kibirą ir tada atsigrįžo į tą, kuris pasiūlė lažybas.

— Laimėjai, — tarė prašalaitis. — Še penkinę. Bet pasakyk, ko buvai išjęs.

— Matai, ligi šiol niekad kibirais negėriau, tai buvau išsmukęs į gretimą barą išbandyti...

Pelių mokykloj

Motina pelė aiškina mažom peliukėm:

— Kai jūs būsite didelės, tai patirsite, jog mes bijomės vyrų, o vyrai bijosi moterų, moterys gi bijosi pelių!

Rūkyti draudžiama

Vagono skyriuje nerūkantiem vienas keleivis ruko cigaretę. Tai pastebėjęs konduktorius jam pagarsiai sako:

— Jūs geriau nerūkykit.
— Tą pat sako ir mano draugai, — šyptelėjęs atsiliepia keleivis.

Konduktorius, manydamas, kad keleivis nesuprato, jam pastebi:

— Rūkydamas jūs galite nukentėti.

— Tą pat sako ir mano gydytojas, — vėl atsiliepia keleivis.

— Aš tamstai draudžiu rūkyti! — užpykęs riktelėja konduktorius.

— Taip pat rėkauja ir mano žmona, — juokdamasis kartoja keleivis.

Kelonėj
Policininkas sustabdo vairuotoją ir jam sako:
— Tamsta 30 mylių zonoj važiuot 50 mylių per valandą.
— Ne, aš važiuau tik 40 mylių, — ginčijasi vyras.
— Ne, važiuvai daugiau, — tvirtina policininkas.
— Pone policininke, geriau su mano vyru nesiginčyti, kai jis yra girtas, — priduria policininkui moteriškė.

Viltis

— Aš labai susirūpinusi. Jau vėlu, o mano vyras dar negrįžo iš darbo. Ar tik jis neturi meilužės?

— Nereikia iš karto tikėtis blogiausio. Gal būt, jį tik suvažinėjo automobilis.

Kainos

— Kiek kainuoja šis paltas?
— Jei tamsta tuoj mokėtum — 50 dolerių, bet jei intum į skolą — 100 dolerių. Tuo atveju 50 dol. reiktų tuoj įmokėti, — paaiškino pardavėjas.

Prekyba

Susitikę du draugai valgykloj šnekasi. Pirmasis aiškina, kaip blogas biznis:

— Tik pagalvok, pirmadienį turėjau tik vieną pirkėją. Antadienis buvo dar blogesnis, nes nė vienas neatsilankė. Trečiadienis buvo dar blogesnis ir už antradienį.

Antrasis mustebęs klausia:
— Kaip galėjo būti trečiadienis blogesnis už antradienį?

— Labai paprastai, — atsako pirmasis, — tas, kuris pirko pirmadienį, grąžino prekes trečiadienį.

Mainai

Neseniai vedęs vyrukas pasakoja savo senesniai bičiuliui:

— Kai vakar grįžau namo, tai žmona mane pasitiko labai meiliai. Šoko ant kelio ir kelis sykus pabučiavo. Ant stalo buvo gėlės ir puiki vakarienė. Nuleido man padėti jai indų plauti ir atidarė net televiziją.

Senesnis vyras giliai atsi-kvėpė:

— O kaip tau patiko jos nauja suknelė?

Paskaityk Darbininką, ir žinosi — Kas ir kur, ir kaip nutinka!

Atvirukai ir laiškam popieris įvairiom progom.
KLAUSYK™
385 Elliot Street Echo Bridge Office Park
Newton Upper Falls, MA 02164
PLEASE SEND ME ORDERING INFORMATION

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. 3 colių bronzinis — 30 dol. 1 colio bronzinis — 15 dol. 1 colio gryno sidabro - 50 dol. Persiuntimui pridėdama 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
KASA
LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION
Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799
Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje
Aktyvas: 57 milijonai dolerių.
KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.
KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.
KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000
KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.
Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsisdami prenumeratos mokėstį (20 dol. metams), prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 30 dol. — B. Paprockienė, Glendale, N.Y., kun. A. Račkauškas, Sunny Hills, Fla.

Po 25 dol. — prel. V. Martusevičius, Philadelphia, Pa., dr. M. Šveikauskas, W. Roxbury, Mass.

Po 20 dol. — P. Mikšys, Juno Beach, Fla., E. Prekeris, Staten Island, N.Y., R. Didžbalis, Linden, N.J., B. Garunkštis, Rego Park, N.Y., E. Zunaris, Wollaston, Mass.

17 dol. — V. Tumienė, Norwood, Mass.

16 dol. — E. Ramančionis, Woodhaven, N.Y.

Po 15 dol. — P. Nasvytis, Avon, Conn., kun. J. Ruokis,

Putnam, Conn., A. Urbelis, Richmond Hill, N.Y., V. Kašuba, New York, N.Y., J. Skladaitis, Philadelphia, Pa., M. McGowan, Clarks Summit, Pa., G. Juškėnas, Cleveland, Ohio, J. Krištolaitis, Cleveland, Ohio, S. Sližys, Ridgewood, N.Y., M. Židonis, New Haven, Conn., P. Stančius, East Alton, Ill., G. Balanda, Warren, Mich., S. Varnas, Maspeth, N.Y., kun. prof. A. Rubšys, Bronx, N.Y., D. Polikaitis, Westlake Village, Calif., E. Vasyliūnienė, Somerville, Mass., O. Matušaitis, Worcester, Mass., B. Jankauskas, Fort Salonga, N.Y., S. Mankas, Philadelphia, Pa., J. Vigelis, Cherry Hill, N.J., A. Reivitis, Jupiter, Fla., M. Karaitis, St. Peter-

sbury, Fla., L. Švelnis, Needham, Mass., K. Brazauskas, Lighthouse Point, Fla.

13 dol. — A. Kvietkauskas, Linden, N.J.

12 dol. — J. Vaičeliūnas, Toronto, Ont.

Po 10 dol. — M. Kober, Port Washington, N.Y., V. Nakutavičius, Fishkill, N.Y., S. Bucmays, Dayton, Ohio, V. Rociūnas, Independence, Ohio, A. Lazdauskas, Bridgeport, Conn., kun. A. Pupšys, Old Saybrook, Conn., S. Nutautas, Woodhaven, N.Y., G. Stančius, Mt. Vernon, N.Y., dr. D. Mažeika, LeRoy, N.Y., kun. dr. V. Cukuras, Putnam, Conn., S. Prapuolenis, Redding, Conn., J. Virbalis, Cleveland, Ohio, E.

Mekys, Cleveland, Ohio, V. Solomonas, Centerport, N.Y., J. Alyta, Elmhurst, N.Y., A. Tomkus, Juno Beach, Fla., M. Klėsnaitis, St. Petersburg, Fla., R. Remeika, Fords, N.J., M. Kulis, Whiting, N.J., dr. M. de Sa Pereira, New Bedford, Mass., A. Jezukevičius, Worcester, Mass., J. Kunigėlis, Williston Park, N.Y., J. Šiugžda, Brooklyn, N.Y., V. Kuzmickas, Waterbury, Conn., A. Skerys, Woodstock, Conn., dr. E. Lenkauskas, Pepper Pike, Ohio, V. Čyvas, Cleveland, Ohio, V. Plaušinis, Ridgewood, N.Y., H. Andruška, Woodhaven, N.Y., I. Serapinas, Chicago, Ill., E. Libus, Chicago, Ill., V. Melinis,

Matawan, N.J., J. Ramas, Metuchen, N.J., O. Fidleris, Deep River, Ont., J. Skirkus, Hayward, WI, W. Kelly, Rockville Center, N.Y., E. Skobeika, Richmond Hill, N.Y., J. Strazdas, Sunny Hills, Fla., J. Baužys, Sunny Hills, Fla., F. Milas, Floral Park, N.Y., J. Laucevičius, Woodhaven, N.Y., P. Račkauškas, Dorchester, Mass., K. Česna, Worcester, Mass., I. Banaitienė, Woodhaven, N.Y., J. Adomėnas, Brooklyn, N.Y., J. Maskeliūnas, Shrewsbury, Mass., S. Augonis, So. Boston, Mass., K. Jankūnas, Lodi, N.J., V. Jasinskas, Riverside, N.J., R. Krulikas, Melville, N.Y., T. Klova, Brooklyn, N.Y., V. Budrecki, Woodbine, MD, B. Liogys, Lanham, MD, B. Vilčinskas, New Britain, Conn., Mrs. Armīnas, Waterbury, Conn., Consulate General of Lithuania, New York, N.Y., V. Visikauskas, Richmond Hill, N.Y., K. Urbšaitis, St. Petersburg, Fla., J. Mikaila, Seminole, Fla., V. Senuta, Alexandria, VA, M. Karaška, Fredricksburg, VA, L. Vaitkevičius, Richmond Hill, N.Y., M. Shalins, Woodhaven, N.Y., prel. dr. V. Balčiūnas, Thompson, Conn., L. Vitėnas, Cromwell, Conn., V. Kulbokas, Gullport, Fla., A. Liorentas, Hollywood, Fla., R. Rajus, Howard Beach, N.Y., I. Garunkštis, Jericho, N.Y., kun. A. Gradeck, New Haven, Conn., D. Grajauskienė, Simsbury, Conn., A. Rissavy, Queens, N.Y., A. Kazlauskas, Brooklyn, N.Y., V. Stasaitis, Newington, Conn., R. Dalangauskas, Bakersfield, Conn., K. Aras, St. Petersburg, Fla., B. Gaižauskas, St. Petersburg Beach, Fla., R. Jakas, Norristown, Pa., dr. P. Žemaitis, Canton, Mich., V. Budnikas, Elizabeth, N.J., E. Gagas, New Milford, N. J., V. Šalčiūnas,

Port St. Lucie, Fla., J. Gasiūnas, So. Pasadena, Fla., A. Grinis, Flossmoor, Ill., J. Bliukytė, Chicago, Ill., J. Walentukiewicz, So. Boston, Mass., M. Manomaitis, So. Boston, Mass., A. Puzinas, San Mateo, Calif., A. Strazdas, Placentia, Calif., G. Jasinskas, So. Pasadena, Fla., A. Pažėra, Juno Isles, Fla., E. Vainius, E. Northport, N.Y., J. Gliauda, West Covina, Calif., A. Juodvalkis, Chicago, Ill., A. Zailskas, Chicago, Ill., K. Zaronskis, So. Euclid, Ohio, A. Ballys, Kensington, MD, B. Naras, Shrewsbury, Mass., St. Santvaras, So. Boston, Mass., C. Ramanauskas, Chicago, Ill., dr. A. Laucis, Mt. Olive, Ill., A. Radžius, Baltimore, Md., B. Andrisunas, Hot Springs, AR, A. Andrusis, Belle Mead, N.J., I. Ozalas, Garwood, N.J., S. Kuzminkas, Waterbury, Conn., kun. R. Krasauskas, Putnam, Conn., P. Stončius, Nashua, N.H., J. Kontautas, Centerville, Mass., D. Kojelytė, Addison, Ill., D. Mackiala, St. Petersburg, Fla.

9 dol. — B. Kovas.

Po 8 dol. — J. Vaičaitis, St. Petersburg, Fla., N. Michura, Hastings on Hudson, N.Y., A. Balatutis, Chipley, Fla., B. Maciūnas, Woodhaven, N.Y.

(nukelta į 8 psl.)

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstyti Lietuvą su jos didvyriais, jūrą, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridedamas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiem. Dėžutė siunčiama visur tik už 12 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN by L. Dambriūnas, A. Klimas, W.R. Schmalstieg. You'll enjoy owning this Grammar and 4 Cassettes with an orchestral version of the Lithuanian and USA National Anthems. Grammar — \$10.00, Cassettes — \$25. Postage and handling \$1.00. Available at Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BOSTONO LIETUVIŲ BALSO — MINKŲ RADIO PROGRAMA girdima per radijo stotį WLYN 1360 AM banga sekmadieniais nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vado-vauja S. Ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268 - 2515. Pas Minkus gaunamas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

Savo vaikams, kurie išsikelia gyventi į kitus miestus, užsakykite Darbininką!

A. A.
KOSTUI ANTUŠUI

mirus, jo broliui, mūsų dvasios vadui kun. Stasiui Ral-lai, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Katalikių Moterų Kultūros draugija

A. A.
JONUI ŠILEIKIUI

mirus, žmonai Valerijai, dukroms — Laimai, Aldonai, Audronei, sūnui Rimantui bei jų šeimoms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą dalindamiesi skausmu.

Jadvyga Matulaitienė
D. R. Vounasiai

Motinai ir uošvei

A. A.
MARIJAI SVILIENEI

mirus, dr. L. ir J. Giedraičiams nuoširdžią užuojautą reiškia

Tautos Fondo Atstovybė
Michigan Valstijai

Mylimam vyrui, tėvui ir seneliui

A. A.
JONUI ŠILEIKIUI

mirus, gilaus liūdesio prislėgtai žmonai Valerijai, dukroms Laimai, Aldonai, Audronei ir sūnui Rimantui su šeimomis reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Flora Dippel
Veronika Schmidt
Edvardas ir Sofija Skobeikai

Brangiai mamytel, močiūtei ir promočiūtei

A. A.
MARIJAI KIBIRKŠTYTEI - SVILIENEI,

sulaukus gilios senatvės, Kanadoje mirus, dukras dr. Leonildą Giedraitienę, Birutę Lukošienę, sūnus Juozą ir Vytautą, jų šelmas ir artimuosius širdingai užjaučiame.

Kibirškčiai ir Vilgaliai

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, jo žmoną Valeriją, dukteris Laimą, Aldoną, Audronę ir sūnų Rimantą su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Anatolijus, Virginija,
Vilija ir Aras Butai

Mielam "Perkūno" choro dainininkui

A. A.
JONUI ŠILEIKIUI

mirus, žmonai Valerijai, dukterims Laimai, Aldonai, Audronei ir sūnui Rimantui su šeimomis reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

"Perkūno" choras

A. A.
JONUI ŠILEIKIUI

mirus, žmonai Valerijai, dukroms Laimai, Aldonai, Audronei ir sūnui Rimantui ir jų šeimoms reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė.

Juozas ir Elena Petniūnai
Viktoras ir Irena Kirkilai su šeima

A.A.
MARIJAI SVILIENEI

mirus Kanadoje, dukroms dr. Leonildai Giedraitienei ir Birutei Lukošienei su šeimomis, sūnams Juozui ir Vytautui su šelma ir kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Magdalena ir Benediktas
Jankauskai.
Stefanija ir Algis
Maceliai

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, jo žmonai Valerijai, dukterims Laimai, Aldonai ir Audronei bei sūnui Rimantui su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Birutė ir Paulius Bagdžiūnai
Birutė ir Giedrius Bagdžiūnai
Birutė, Antanas ir Andrius Bagdžiūnai

Gruodžio 18-tą Bostone mirė

ONA MAŽIULIENĖ
Nuoširdžiai užjaučiame jos sūnų, mūsų bičiulį Antaną Mažiulį.

Valė ir Antanas Girmiai
Stasė ir Jurgis Gimbutai

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Gretai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų sluntau gaves, bankas tuoj t

traukie sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue-268-2500

arba rašykit paduota adresu.

MAIN OFFICE 480 West Broadway South Boston 9 AM to 3:30 PM - Monday thru Friday

SATURDAY 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE 748 Garrison Blvd. 8:30 AM to 3:30 PM Mon., Tues., Wed. & Fri. Thurs. & Sat. 10 to 12:30 PM Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Montrealio lietuvių akademinio sambūrio skirta XVI-oji Vinco Krevės literatūrinė premija poetui Leonardui Žitkevičiui buvo įteikta spalio 10 d. Montrealio Aušros Vartų parapijos salėje. Laureatui neatvykus, premiją priėmė Lietuvių Rašytojų Draugijos atstovas dr. Henrikas Nagys. Šalia jo sambūrio pirmininkė Regina Piečaitienė. Nuotr. Juozo Piečaičio

Kun. dr. V. Pavalkis, Milpitas, Calif., jau eilė metų remia Darbininką. Šiais metais vėl atsiuntė 150 dol. Nuosirdus aciu daugelio metų geradariui.

taręs, grytelninko šeimoje. Jau nuo pat ankstyvos vaikystės pajuto pašaukimą muzikai. Kartą jubilias išsitarė, kad už dvi kapeikas žmonių paprašytas padainuodavęs dainuokas Pelėdą ir Žydą. Vėliau savo dėdei muzikantui bandydavęs pritari smuiku vestuvių metu.

Stankūno ruošimasis gyvenimui prasidėjo Kretingoje, kur pranciškonų gimnazijoje jis baigė keturias klases. Tačiau muzika buvo jo tikroji traukos jėga. Būdamas vos 17 metų jis tapo vargonininku Višakio Rūdės parapijoje.

Pirmąsias muzikos pamokas jam suteikė Pranas Ambrasas. Vėliau jam teko garbė mokytis Kaune pas vargonininkų tėvą Juozą Naujį. Kauno konservatorijoje. Studentaujant jam teko dirbti įvairius darbus: buvo liginės koplyčios vargonininku, grojo Laisvės Alėjoje restorane, ir kino teatre seanso metu skambino pianinu, nes tais laikais garsinių filmų dar nebuvo. Kartą, pastebėjęs Juozo meilę muzikai, kompozitorius Konradas Kaveckas rimtai paskatino jį pasilikti Kaune ir atsidėti muzikai konservatorijoje.

1928 metais Stankūnas su savo parapijos chorą jau dalyvavo antrąjį dainų šventę. Vėliau jis tapo Alytaus Aukštesniosios Žemės Ūkio mokyklos dainavimo mokytoju, o 1930 metais, į Trečiąją dainų šventę jau atsiųdė 65 dainininkus. 1931 metais įvyko nelaukta staigmena: Švietimo ministerijos lėšomis ir siūlymu diplomatinio pasu jis buvo pasiūstas važiuoti Brazilijon darbuotis lietuvių tarpe. Atvykęs į Sao Paulo miestą jis rado aibes darbų: vadovavo lietuvių chorams, dėstė šeštadieninėse mokyklose dainavimą, vedė privačių muzikos studijų, spausdino gaidas, leido žurnalą Muzikos menas, paruošė 100-to dainų rinkinį, rengė koncertus ir meno apžiūras bei visais galimais būdais propagavo lietuvių dainas. Baigęs Sao Paulo konservatoriją ir neblogai išmokęs portugalų kalbą jis gavo pasiūlymą mokytojauti valdžios kolegijoje. Tačiau jis jautė patrijotinę pareigą dirbti ištikimai su lietuviiais. Su jais jis ir pasiliko.

1949 metais Stankūnas su žmona, dukrele Irena ir sūnum Kaziu atvyko į Šiaurės Ameriką. Pirmas jo darbo postas buvo lietuvių angliakasių rajone, Mahanoy City, Pensilvanijoje. Vėliau jis atvyko į Elizabeth, kur Šv. Patriko bažnyčioje lengvai įsidarbino vargonininko pareigose, ir dabar tebedirba jau 30 metų.

Čia jau atsirado ir daugiau galimybių. Sunegalavus kompozitoriui V. K. Banaičiui, jis New Yorke perėmė Operetės choro vadovybę. Be to Lindene atidarė muzikos studiją, kurią vienu metu lankė net 40 vaikų.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

(atkelta iš 7 psl.)

Po 7 dol. — A. Petkevičius, Hamilton, Ont., dr. S. Kungys, Clifton, N.J., J. Bortkevičius, N. Brunswick, N.J., dr. G. Skučas, Fairfax, Va, I. Peciukevičienė, Nashua, N.H.

Po 6 dol. — J. Grinius, Wethersfield, Conn., J. Urbanavičiūtė, Spring Valley, N.Y.

Po 5 dol. — D. Anonis, Rego Park, N.Y., F. Valasinas, Amsterdam, N.Y., A. Buivydas, Carlisle, Mass., V. Simonaitis, Richmond Hill, N.Y., A. Sinkevich, Queens Village, N.Y., M. Pakštys, Centerville, Mass., S. Griganavičius, So. Boston, Mass., kun. M. Čyvas, Albany, N.Y., P. Zuyus, Maspeth, N.Y., B. Saldukas, Chicago, Ill., K. Sragauskas, Detroit, Mich., A. Gudaitis, Richmond Hill, N.Y., B. Bartkus, Richmond Hill, N.Y., A. Paleckis, St. Petersburg, Fla., B. Udalovas, St. Petersburg, Fla., S. Bulovas, Ronkonkoma, N.Y., J. Klivečka, Woodhaven, N.Y., J. Liaukus, St. Petersburg Beach, Fla., A. Krulikas, St. Petersburg Beach, Fla., P. Matekūnas, Richmond Hill, N.Y., J. Sakalas, Woodha-

Koks būtų Juozo Stankūno kūrybinis balansas? Jis turi parašęs 100 su viršum įvairaus žanro dainų, taip pat trumpesnių kūrinių fortepijonui bei preliūdų vargonams. Stambesni jo kūriniai yra Sonata G-dur fortepijonui, Šv. Jeronimo mišios keturiem balsam, lietuviška rapsodija orkestrui, fuga kameriniam orkestrui, nokturnas smuikui, ir kita. Jis taipgi yra išleidęs plokštelę ir prieš porą metų kasetę su lietuviška muzika.

Stankūnas yra muzikos ne-muorama. Muzika jam tai džiaugsmas ir kūrybinio ieškojimo azartas. Ji lydi žmogų nuo pirmųjų motinos lopsnių, o vėliau vestuvių, darbų užbaigtuvių, ir pagaliau iki mirties.

Kaip žinome muzikoje yra dvi pagrindinės toninės nuotaikos: tai minorinė — liūdnioji ir mažorinė — šviesioji. Mūsų jubiliasas, nors ir patyręs labai skaudžių savo šeimos tragiškų išgyvenimų, vis dėlto sugebėjo išlaikyti šviesiąją nuotaiką.

Galima drąsiai tarti, kad prieš tos giedrios nuotaikos išlaikymo prisideda jo judrioji žmona Emilija Stankūnienė. Ji kaip ta darbščioji bitelė nuolatos jį guodžia, prižiūri ir globoja ir tokiu būdu padeda jam išlaikyti dvasinę pusiausvyrą. Kaip matome, per visus tuos metus Juozas Stankūnas neleidė laiko dykinėdamas ir netinginiavo: jis grojo, kūrė, kitus mokė, leido plokšteles bei muzikinius įrašus, buvo ir tebėra Muzikos Žinių redakcijos nariu ir bendrai vis rūpinasi lietuviškos muzikos kultūra už tėvynės ribų.

Linkim mielam jubiliatui, dar kiek sveikata bei jėgos leis, ir ateityje neuždaryti savo dainų skrynelės.

Linkim mielam jubiliatui, dar kiek sveikata bei jėgos leis, ir ateityje neuždaryti savo dainų skrynelės.

Linkim mielam jubiliatui, dar kiek sveikata bei jėgos leis, ir ateityje neuždaryti savo dainų skrynelės.

New Yorke studentai ateitininkai, dalyvavę susirinkime lapkričio 22, Stovi iš k.: Laima Sruoginytė, Audrė Lukoševičiūtė, Laura Šatinskaitė, Asta Lukoševičiūtė, Ramunė Adams, Audra Senkutė. Sėdi iš k.: Arūnas Bukauskas, Vilius Sruoginis, Henrikas Šatinskas, Andrius Adams, Algirdas Lukoševičius.

Brooklyno vyskupas Francis Mugavero lankysis Apreiškimo parapijos bažnyčioje ir ją pašventins sausio 18 per 11 val. mišias. Taip pat dalyvaus ir vyskupas Paulius Baltakis, OFM, kuris bus pagrindinis celebrantas. Po sumos iškilmingi pietūs bus parapijos salėje bažnyčios remonto užbaigimo proga. Auka — 25 dol. Pelnas skiriamas bažnyčios remonto skoloms sumokėti. Bilietai skaičius ribotas, todėl prašoma juos įsigyti iš anksto. Stalus 10-čiai asmenų galima užsisakyti pas: Marytę Šalinskię — 296 - 2244, Pranutę Ažuolię — 296 - 1205, Malviną Klivečkię — 296 - 0406 ir parapijos raštinėje — 387 - 2111.

Metropolitan opera New Yorke šių švenčių proga tikrai gražiai pasirodė. Šeštadienį prieš Kalėdas per radiją buvo transliuojama Ludwid von Beethoven opera "Fidelio". Šeštadienį po Kalėdų švenčių, gruodžio 27, 2 val. popiet New York laiku bus transliuojama Johann Strauss II operetė "Die Fledermaus". Pagrindiniai solistai: Kiri Te Kanava, Judith Blegen, Michael Devlin, Tatiana Troyanos. Diriguoja Jeffrey Tate. Šeštadienį po Naujų Metų sausio 3, 2 val. popiet New York laiku bus per radiją transliuojama Giacomo Puccini opera "La Boheme". Pagrindiniai solistai: Leona Mitchell, Italo Tajo, Ferruccio Furlanetto, Barbara Daniels. Diriguoja Julius Rudel; Tai dar ne viskas. Per televiziją Kalėdų dieną 9 val. vak. transliuota Engelberg Humperdinck opera "Hansel und Gretel" Naujų Metų išvakarėse. gruodžio 31, trečiadienį, 8 val. vak. iš Metropolitan operos per televiziją bus transliuojama "Die Fledermaus" su tais pačiais artistais kaip per radijo transliaciją gruodžio 27.

William J. Markalonis, Reynoldsville, Pa., siūsdamas Darbininko prenumeratą, vietoj nustačius 20 dol. kainos, spaudai remti pridėjo 50 dol. Dėkojame už spaudos palaikymą.

Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke per savo išdininą Vladą Vasikauską Kalėdų švenčių proga Darbininkui remti atsiuntė 25 dol. Aciu labai.

PAŠNEKESIAI APIE NACIŲ MEDŽIOKLĘ

Amerikos etninių grupių konfederacijos New Jersey skyrius kartu su Rytų ir Centro Europos tautybių grupėm, sausio 10, šeštadienį, 12 val. dieną Seton Hall Universiteto studentų auditorijoje, South Orange Ave., South Orange, N.J. ruošia pasisakymą apie O.S.I. nacių medžioklės bandymą.

Numatomai kalbėtojai yra šie: buv. JAV Senato vidaus saugumo pakomitečio vyr. advokatas Robert Morris; buv. JAV advokatų įstaigos specialiųjų tardytojų biuro viršininkas Donald J. Williamson (dabartinis Juozo Kungio advokatas); buv. prezidento Fordo administracijos valstybės sekretoriaus asistentas Leonard F. Walentynowicz; Koalicijos už konstitucinį teisingumą ir saugumą egzekutyvinė direktorė ir viceprezidentė Marj-Ann Rikken ir Amerikos ukrainiečių Žmogaus teisių organizacijos prezidentas Bozhema Olshaniwsky.

Kultūros Židinio biblioteka gruodžio 28 ir sausio 4 bus uždaryta.

New Yorke ateitininkai ruošia kaukių balių vasario 28, šeštadienį. Šokiams gros Kezių orkestras. Bus premijuojamos kaukės. Įėjimas suaugusiems 20 dol., studentams 15 dol.

Kalėdų naktį lietuvių pranciškonų koplyčioje Bernelių mišias koncelebravo vysk. Paulius Baltakis ir visi lietuviai pranciškonai. Dalyvavo Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis su ponija, JAV LB New Yorke apygardos pirm. Aleksandras Vakselis su ponija ir kiti artimieji pranciškonų bičiuliai.

JUOZAS STANKŪNAS SULAUKĖ 80

JULIUS VEBLAITIS

Įvairiaspalviam lapkričio pirmosios saulės spinduliui žerint rinkosi žmonės Šv. Petro ir Pauliaus salėn, Elizabeth, j muziko Juozo Stankūno pagerbtuves. Kaip ir buvo norėta, salėn įžengs jubiliasas savo klebono lydimas, patyrė netikėtą staigmeną. Apie 80 jo artimųjų ir bičiulių ūmai jį pasitiko atsistojimu ir plojimais.

Programai vadovavo Irena Veblaitienė. Pirmiausia ji pakvietė Šv. Patriko parapijos kleboną Rolandą Muenzen, kurio žinioje Stankūnas vargonininkauja jau 30 metų, žodžiu. Jis angliškai papasakojo įdomių epizodų iš jubilato praeities ir dabarties, gražiai įvertindamas jo įnašą Šv. Patriko bažnyčiai ir parapijai.

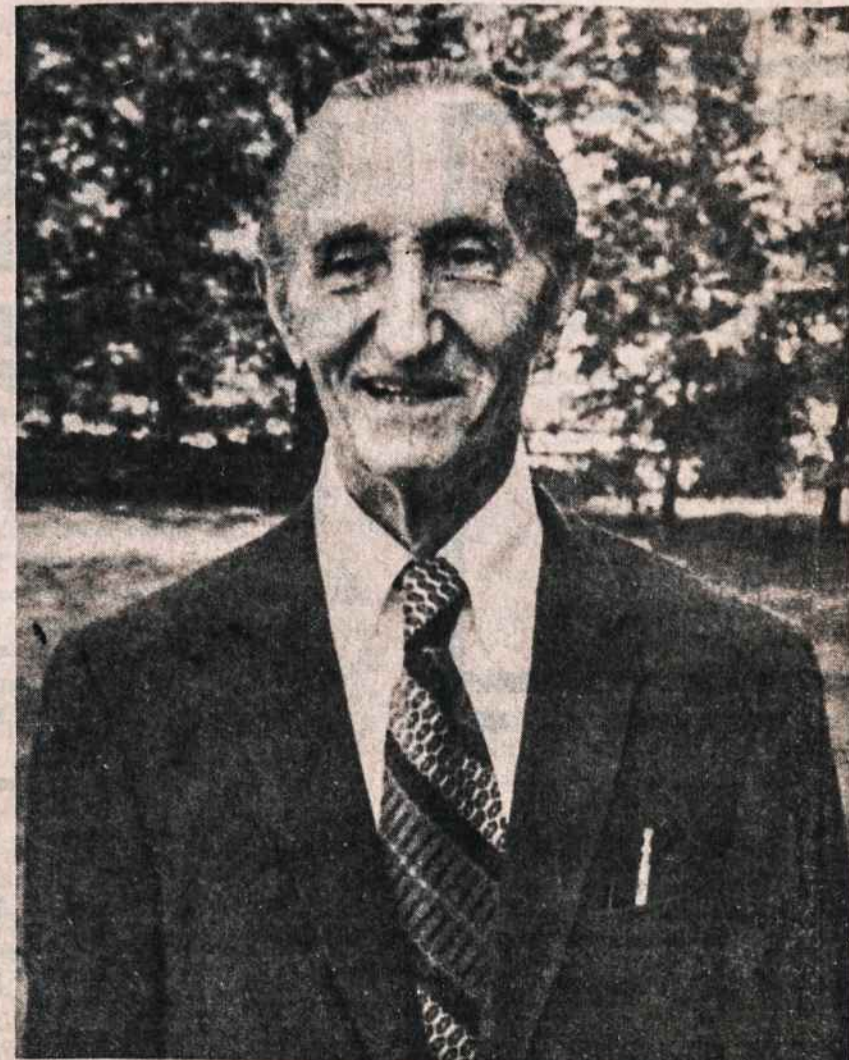
Po klebono Muenzen minčių, apie kompozitoriaus Stankūno gyvenimo broūzus bei darbus ilgiau stabtelėjo Julius Veblaitis. Jis po to pakvietė visus įsijungti į "Ilgiausių Metų" gaidą. Muzikinę dalį atliko dvi jaunos lietuvaitės: pianistė Dalia Sakaitė ir solistė Angelė Kiaušaitė. Jų muzikinių mokslų duomenis pateikė Irena Veblaitienė.

Pradžioje solistė Angelė Kiaušaitė padainavo tris jubilato dainas: Oi eičiau eičiau, Nemunėlį ir Minutes. O Dalia Sakaitė paskambino Juozo

Stankūno Siluetą ir Kaimo Ryto Dainą fortepijonui. Toliau sekė Come Ready and See me, muzika Hundley; I concentrate on you, muzika Cole Porter; ir Giacomo Puccini O mio babbino caro iš operos Gianni Schicchi. Šią ariją Angelė atliko su pasigėrėtinu įsijautimu. Bendrai, svečiai buvo atidūs ir abiem menininkėm nepagailėjo gausių plojimų. Po programos vyko gardžios vaišės ir šokiai, kuriais pasirūpino Emilija Stankūnienė.

Vargonininkas, dirigentas ir kompozitorius Juozas Stankūnas sulaukė 80 pavasarių. Laikas tikrai ne trumpas, ir šiuo atveju, tasai visagalys laikas pasirodė esąs bejėgis pakeisti nuolat skubantį ir besišypsantį mūsų jubilato būdą. Laimė jam buvo tikrai palanki ta prasme, kad per visą savo gyvenimą jis galėjo nuolat bendrauti su muzika: pradedant nuo menkos kaimo pirkelės Lietuvoje iki Brazilijos ir New Yorke dangoraižių pavėsių. Dabar galima tik pasidžiaugti, kad jis per savo ryžtą ir nuolatinį darbą nepalijaujamai ieškojo ir siekė muzikinės kultūros aukštumų.

Savo kilme Juozas yra suvalkietis, gimęs ir augęs Griškabūdyje, kaip jis pats yra išsi-

Kompozitorius Juozas Stankūnas, sulaukęs 80 metų.